

Liahona

**Van onze handen
naar uw handen,
p. 38**

**Maak kennis met president Eyring
en president Uchtdorf, pp. 6, 14**

**Veertig kilometer lopen naar
de kerk, p. 22**

**De leidende hand van God —
in grote en kleine dingen, p. 30**

**Een zendeling van negen jaar,
p. K12**

Juli 2008 108e jaargang Nummer 7
LIAHONA 02287-120

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Het Quorum der Twaalf Apostelen: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson

Verantwoordelijk redacteur: Jay E. Jensen
Adviseurs: Gary J. Coleman, Yoshihiko Kikuchi, Gerald N. Lund, W. Douglas Shumway

Hoofdredacteur: David L. Frischknecht

Directeur redactie: Victor D. Cove

Senior redacteur: Larry Hiller

Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Hoofdredacteur: R. Val Johnson

Assistent-hoofdredacteur: Jennifer L. Greenwood

Nederredactoren: Ryan Carr, Adam C. Olson

Assistent-redactrice: Susan Barrett

Redactiemedewerkers: Christy Banz, Linda Stahle Cooper, David A. Edwards, LaRene Porter Gaunt, Carrie Kasten, Jennifer Maddy, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Odekirk, Judith M. Paller, Joshua J. Perkey, Jan U. Pinborough, Richard M. Romney, Don L. Searle, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Julie Wardell

Directiesecretaresse: Laurel Teuscher

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki

Art-director: Scott Van Kampen

Productiemanager: Jane Ann Peters

Medewerkers ontwerp en productie: Cali R. Arroyo, Collette Nebeker Aune, Howard G. Brown, Julie Burdett, Thomas S. Child, Reginald J. Christensen, Kim Fenstermaker, Kathleen Howard, Eric P. Johnson, Denise Kirby, Scott M. Mooy, Ginny J. Nilson

Voorbereiding drukwerk: Jeff L. Martin

Directeur drukwerk: Craig K. Sedgwick

Directeur distributie: Randy J. Benson

Vertaling: Jos Peeters

Kerkelijk Vertaalbureau:
Turnhoutsebaan 130, B-2460 Kasterlee
Telefoon: 0032-(0)14-265775

Nieuwsredactie:

Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann

Gravesluis 64

NL-7608 HN Almelo

Telefoon: 0546 865984

Kopij liefst op diskette, of per e-mail naar

nieuws@liahona.nl

Distributie:

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

European Distribution Ltd., Magazine Service,

Steinmühlstr. 16, 61352 Bad Homburg, Duitsland

Tel.: 00 49 6172 492858, fax: 00 49 6172 492890

E-mail: liahona-edl@ldschurch.org

Jaarabonnement: € 16,00

De volgende betalingswijzen zijn mogelijk:

Creditcard (bel of e-mail EDI)

Overschrijving per bank op de volgende rekening:

Dresdner Bank, Bad Homburg

Rekening nummer 07 264 094 00, bankcode 500 800 00

Omschrijving: abonneenummer + naam + wijk/gemeente

BIC (SWIFT CODE): DRESDE33

IBAN: DE52 5008 0000 0726 4094 00

Bijdragen:

Stuur manuscripten en vragen aan:

Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street,

Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; of per e-mail naar:

liahona@ldschurch.org

De Liahona (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanzwijzer' betekent) wordt gepubliceerd in het Albanees, Armeens, Bislano, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Deens, Duits, Engels, Ests, Fijisch, Fins, Frans, Grieks, Haïtiaans, Hindi, Hongaars, Indonesisch, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagassisch, Marshallaans, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Samoaans, Singalees, Sloveens, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Tamil, Telugu, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamese, Uslands en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

Uitgever:

© 2008 by Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbehouden.

Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika.

Tekst- en beeldmateriaal in de Liahona mag gereproduceerd worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als de bronvermelding dat aangeeft. Voor vragen over het auteursrecht kunt u zich richten tot het Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA;

e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org

U kunt de Liahona in vele talen terugvinden op het internet onder

www.lds.org. Engelstalige lectuur staat onder 'Gospel Library'.

Voor andere talen, klik op 'Languages'.

For Readers in the United States and Canada:

July 2008 Vol. 108 No. 7. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch

(ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus

Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City,

UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada,

\$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt

Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address.

Include address label from a recent issue; old and new address

must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt

Lake Distribution Center at address below. Subscription help line:

1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard,

American Express) may be taken by phone. (Canada Post

Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution

Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT

84126-0368.

LIAHONA, JULI 2008

6 door God geroepen

14 vader, vol geloof, voorgoordend

VOOR VOLWASSENEN

- 2 Boodschap van het Eerste Presidium:
Acht slaan op de stem van de profeten
President Dieter F. Uchtdorf
- 6 President Henry B. Eyring: door God geroepen
Ouderling Robert D. Hales
- 14 President Dieter F. Uchtdorf: vader, vol geloof,
voorgoordend *Ouderling Russell M. Nelson*
- 22 Geloof bij elke voetstap en een lied in zijn hart
Deirdre M. Paulsen
- 25 Huisbezoekboodschap: Ieder mens is geschapen
naar het beeld van God
- 38 In de maak: kerkelijke tijdschriften
- 44 Onder heiligen der laatste dagen
Samaritaan met een schroevendraaier
Heidi Bartle
In de schaduw van zijn vleugels *Paul B. Hatch*
Het penningke van de muchacho
Natalie Ross
Heeft Jezus Amerika werkelijk bezocht?
Carlos René Romero
- 48 Post

38
kerkelijke tijdschriften

IDEEËN VOOR DE GEZINSAVOND

Deze ideeën kunnen in de kerk
en thuis worden gebruikt.

**'Recept voor een
gelukkig gezin', p. 26:**

Bespreek aan de hand van
het artikel over het gezin
Ronndahl welke ingre-
diënten hun thuis tot
een gelukkig gezin maken.

Overweeg om een bijzondere maal-
tijd te bereiden vóór de gezinsavond
en bespreek tijdens de voorberei-
ding hoe ieder ingrediënt nodig is
om een geslaagde maaltijd te heb-
ben, en ieder gezinslid om een

gelukkig gezin te vormen. Lees het
artikel. Vraag zoals bij het gezin

Ronndahl wat ieder gezinslid wil
voor de gezinsavond. Geef
dan opdrachten voor de vol-
gende gezinsavond.

Misschien wil uw gezin
ook 'blinde dirigente'
spelen.

**'De leidende hand van God',
p. 30:** Vertel eerst over enkele
ervaringen die ouderling Paul met
het gebed heeft gehad. Lees zijn
beloften voor onder het gedeelte
'Persoonlijke leiding'. Lees

30 De leidende hand van God

26 Recept voor een gelukkig gezin

VOOR JONGEREN

- 26 Recept voor een gelukkig gezin
Paul VanDenBerghe
- 30 De leidende hand van God
Ouderling Wolfgang H. Paul
- 34 Dit is de tijd *Janessa Cloward*

OP DE OMSLAG

Foto-illustrator: John Luke.

OMSLAG VAN DE KINDERVRIEND

David Koch, *Oversteek van de Sweetwater*, kopiëren niet toegestaan.

Ga op zoek naar de Indonesische KGW-ring in deze uitgave en bedenk hoe je de goede weg kunt kiezen door anderen over het evangelie te vertellen.

Alma 34:18–26 en bespreek wat Amulek de Zoramieten leerde over het gebed. Vraag de gezinsleden hoe zij door het gebed zijn geholpen. *'Dit is de tijd'*, p. 34: Bespreek de drie manieren waarop Sasja het Boek van Mormon las en hoe de derde manier verschilde van de eerste twee. Lees Moroni 10:4–5 en bespreek Moroni's belofte.

'Ga je met me mee naar het jeugdwerk?', p. K12: Bespreek met uw kinderen wat ze fijn vinden aan het jeugdwerk. Vat het verhaal in het artikel met uw gezin samen. Is

er iemand die ze voor het jeugdwerk zouden willen uitnodigen? Stel samen een doel om iemand voor het jeugdwerk of een jeugdwerkactiviteit uit te nodigen.

'Vasten met het gezin', p. K15: Lees het artikel en leg eventueel ook een 'potje vriendelijkheid' aan in uw gezin. Bespreek hoe Leonardo en Mariana door hun vasten en offers anderen en zichzelf tot zegen waren. U kunt ook met het gezin vasten voor iemand die een speciale zegen nodig heeft en iets voor die persoon doen.

K12 Ga je met me mee naar het jeugdwerk?

K8 Maak je eigen handkar

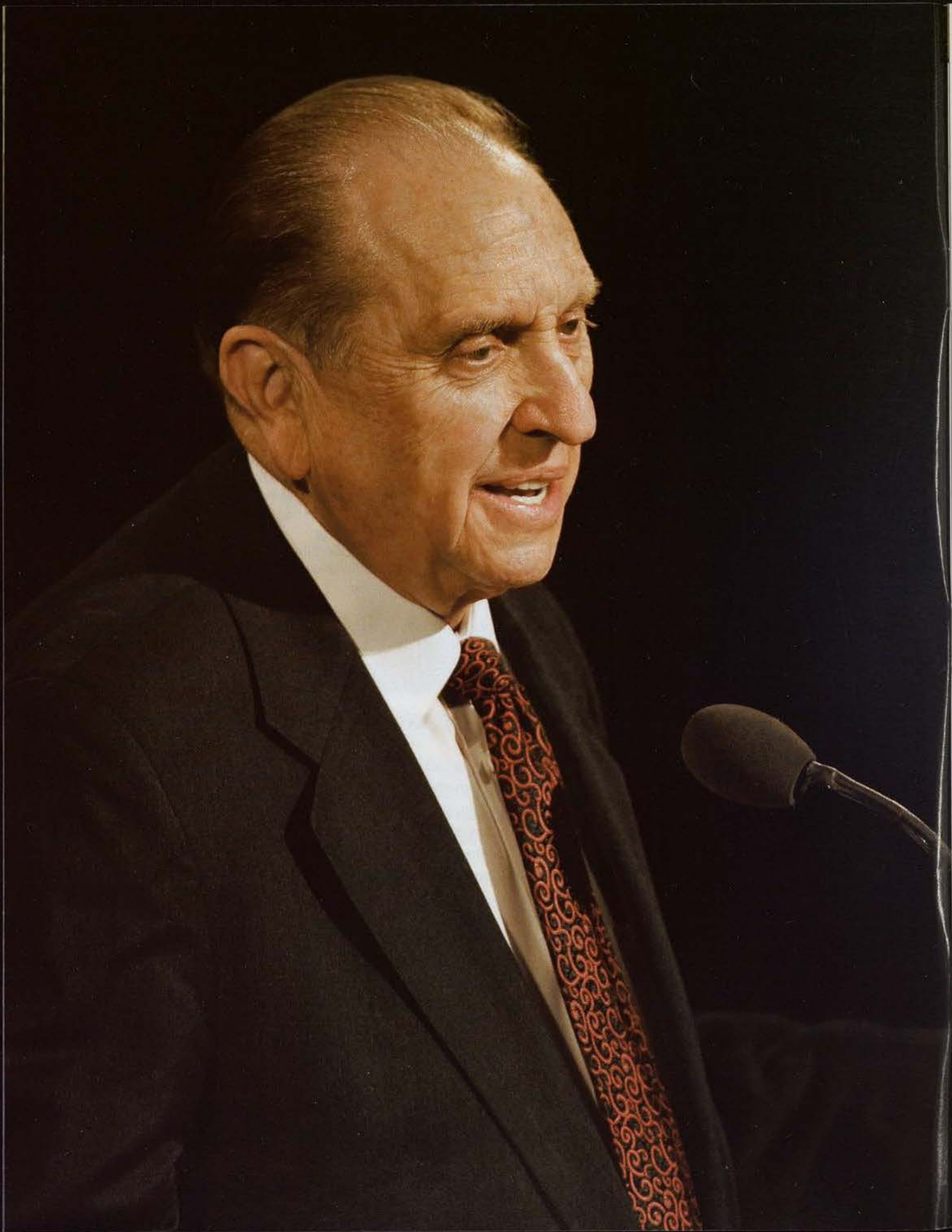
DE KINDERVRIEND: VOOR KINDEREN

- K2 Luister naar de stem van een profeet: De gave van het evangelie *President Henry B. Eyring*
- K4 Participatieperiode: Een zendeling kan ik vandaag al zijn *Linda Christensen*
- K6 Uit het leven van de profeet Joseph Smith: Joseph verhuist naar Ohio
- K8 Maak je eigen handkar
- K10 Van vriend tot vriend: Zoons en dochters van God *Ouderling Paul K. Sybrowsky*
- K12 Ga je met me mee naar het jeugdwerk? *Reneé Harding*
- K15 Op Jezus gaan lijken: Vasten met het gezin *Regina Moreira Monteiro*
- K16 Kleurplaat

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

Het eerste paginanummer van het artikel wordt aangegeven.

K=De Kindervriend	Lichaam, 25
Bekering, K12	Pioniers, K8
Boek van Mormon, 47	Priesterschap, K10
Creativiteit, 38	Profeten, 2
Dienstbetoon, 34, 44	Schepping, 25
Doop, 34	Smith, Joseph, K6
Gebed, 30, 45, 47, K10	Tempel, K6
Geloof, 30, 34	Toewijding, 22
Getuigenis, 34, 47	Vasten, K15
Gezin, 2, 26	Vastengaven, 46
Gezinsavond, 1, 26	Voorbeeld, 34
Godelijke natuur, 25, K10	Zegeningen, 30
Heilige Geest, 44, 45, 47	Zendingswerk, 22,
Inspiratie, 38, 44, 45	34, 46, K2, K4, K10,
Jeugdwerk, K12	K12, K16
Jezus Christus, 47	

Acht slaan op de stem van de profeten

PRESIDENT DIETER F. UCHTDORF

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Wat is het een vreugde en een voorrecht om deel uit te maken van deze wereldwijde kerk, en opgebouwd te worden door het onderricht van de profeten, zieners en openbaarders! Wij, de leden van de kerk, spreken vele talen en komen uit vele culturen, maar we delen in dezelfde zegeningen van het evangelie.

De kerk is bovenal een universele kerk met leden verspreid over de hele wereld, die de universele boodschap van het evangelie van Jezus Christus aan iedereen verkondigt, ongeacht taal, ras of etnische achtergrond. Wij zijn allemaal geestkinderen van een levende en liefdevolle God, onze hemelse Vader, die wil dat onze reis terug naar Hem voorspoedig verloopt.

In zijn goedertierenheid heeft Hij ons de profeten gegeven om ons de eeuwige waarheid te leren en aan te geven hoe we zijn evangelie kunnen naleven. Dit jaar hebben we afscheid genomen van een geliefde profeet, president Gordon B. Hinckley (1910–2008), die ons vele jaren heeft geleid totdat de Heer hem naar huis riep. We gaan nu verder onder leiding van de nieuwe profeet die de Heer heeft geroepen om ons te leiden, president Thomas S. Monson. In zijn grote liefde voor ons heeft Hij ons in deze tijd profeten

gegeven, die ons sinds de herstelling door de profeet Joseph Smith vroeg in de negentiende eeuw onafgebroken hebben geleid. We zullen de heiligen van dat eerste uur nooit vergeten en de manier waarop zij toen hun profeet gevolgd hebben, wat duidelijk blijkt zowel uit hun offers, verdriet en tranen, als uit hun moed, geloof en vertrouwen in de Heer.

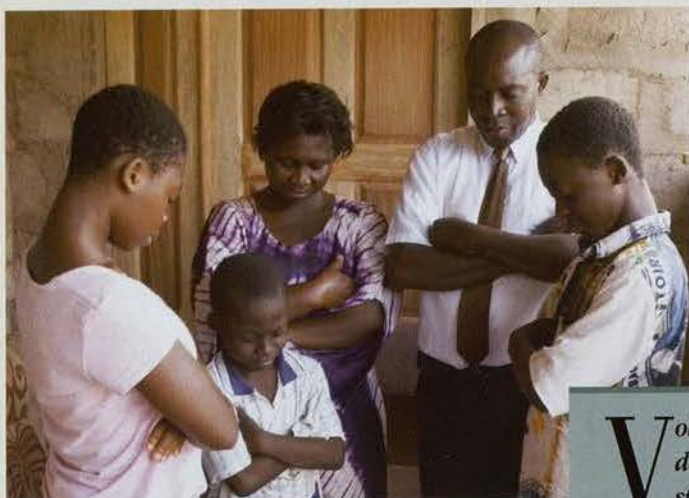
Ik heb geen voorouders onder de 19de-eeuwse pioniers. Toch voel ik mij, sinds ik lid van de kerk ben, nauw verwant aan die vroege pioniers die de vlakten zijn overgestoken. Zij zijn mijn geestelijke voorouders, net zoals zij dat zijn van elk ander lid van de kerk, ongeacht nationaliteit, taal of cultuur. Zij hebben niet alleen een veilige plek in het westen gevestigd, maar bovendien het geestelijke fundament gelegd voor de opbouw van Gods koninkrijk onder alle volken over de hele wereld.

We zijn allen pioniers

Nu de boodschap van het herstelde evangelie van Jezus Christus over de hele wereld aanvaard wordt, zijn wij allen pioniers in onze eigen omgeving en omstandigheden. In de roerige tijden na de Tweede Wereldoorlog in Duitsland hoorde mijn familie voor het eerst over De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. George Albert Smith (1870–1951) was toen president. Ik

In zijn grote liefde voor ons heeft onze hemelse Vader ons in deze tijd profeten gegeven, die ons sinds de bersteling door de profeet Joseph Smith vroeg in de negentiende eeuw onafgebroken hebben geleid.

Volgen wij de geïnspireerde raad van de profeten op? Een voorbeeld van groot belang voor de mensheid is het sterken van ons gezin.

was nog erg jong, en wij waren in zeven jaar twee keer al onze bezittingen kwijtgeraakt. We waren vluchtelingen met een onzekere toekomst. Maar in diezelfde zeven jaar kregen we meer dan we ooit met geld hadden kunnen kopen. We vonden een verheven toevluchtsoord, een plek die ons bescherming bood tegen wanhoop, ja, het herstelde evangelie van Jezus Christus en zijn kerk, geleid door een ware, levende profeet.

Het goede nieuws dat Jezus Christus de volmaakte verzoening voor de mensheid teweeg heeft gebracht, allen van het graf heeft verlost en eenieder belooft naar zijn of haar werken, was de genezende kracht die mij weer hoop en gemoedsrust gaf.

Wat onze moeilijkheden ook mogen zijn, onze lasten kunnen licht worden als we niet alleen in Christus geloven, maar ook in zijn vermogen en kracht om ons te reinigen en te troosten. Ons leven geneest als we zijn vrede aannemen.

In mijn tienerjaren was president David O. McKay (1873–1970) profeet. Het was alsof ik hem persoonlijk kende. Ik kon zijn liefde, vriendelijkheid en waardigheid voelen. Hij gaf me vertrouwen en moed in mijn jonge leven. Hoewel ik duizenden kilometers van hem vandaan in Europa opgroeide, had ik het gevoel dat hij vertrouwen in me had, en ik wilde hem niet teleurstellen.

Een andere bron van kracht was een brief die de apostel Paulus tijdens zijn gevangenschap schreef aan Timoteüs — zijn vertrouweling, assistent en vriend. Hij schreef:

‘Want God heeft ons niet gegeven een geest van lafhartigheid, maar van kracht, van liefde en van bezonnenheid.

‘Schaam u dus niet voor het getuigenis van onze Here’ (2 Timoteüs 1:7–8).

Die woorden van een van de eerste apostelen van onze

Heer waren erg belangrijk voor mij in die tijd na de oorlog, en dat zijn ze nog steeds. Maar hoevelen van ons staan toe dat onze angsten ons in hun greep krijgen, in deze tijd van internationale spanning, economische en politieke onzekerheid en persoonlijke moeilijkheden?

Een eenduidige stem

God spreekt met eenduidige stem tot ons allen. God zal alle mensen gelijk behandelen. We mogen dan in een grote wijk of een kleine gemeente wonen, ons klimaat en onze vegetatie mogen dan verschillen, de culturele achtergrond en taal mogen dan verschillen, en de kleur van onze huid mag dan anders zijn. Maar de universele kracht en zegeningen van het herstelde evangelie staan allen ter beschikking, ongeacht cultuur, nationaliteit, politiek, traditie, taal, economie of opleiding.

Wij hebben in deze tijd weer apostelen, zieners en openbaarders die wachtters op de toren zijn, boodschappers van goddelijke, genezende waarheid. God spreekt bij monde van hen tot ons. Zij zijn zich volkomen bewust van de verschillende omstandigheden waarin wij, leden, leven. Zij zijn in deze wereld, maar niet van de wereld. Zij wijzen de weg en bieden ons hulp bij onze moeilijkheden, en putten daarbij niet uit de wijsheid van deze wereld, maar uit een eeuwige Bron.

Nog niet zo heel lang geleden heeft president Thomas S. Monson in een boodschap van het Eerste Presidium gezegd: ‘De problemen van onze tijd doemen onheilspellend voor ons op. Omringd door de wereldwijsheid van het leven in deze tijd zien wij op naar de hemel voor die zekere leiding waarmee wij een verstandige, goede koers kunnen uitzetten en volgen. Hij die we onze hemelse Vader noemen zal onze oprechte vragen niet onbeantwoord laten.’¹

Wij hebben een profeet op aarde, namelijk president Thomas S. Monson. Hij is op de hoogte van onze moeilijkheden en angsten. Hij heeft geïnspireerde antwoorden. We hoeven niet bang te zijn. We kunnen thuis en in ons hart vrede hebben. We kunnen allemaal onze goede invloed laten gelden in deze wereld door de geboden van God te onderhouden en te vertrouwen op ware bekering, de

kracht van de verzoening en het wonder van vergeving.

De profeten spreken tot ons in naam van de Heer en in goddelijke duidelijkheid. En het Boek van Mormon bevestigt: 'Want de Here God geeft licht aan het verstand; want Hij spreekt tot de mensen in hun eigen taal, om hun begrip te verruimen' (2 Nephi 31:3).

Het is niet alleen onze taak om te luisteren naar zijn woord, maar ook om er naar te handelen, opdat wij de zegeningen mogen opeisen van de verordeningen en verbonden van het herstelde evangelie. Hij heeft gezegd: 'Ik, de Heer, ben gebonden wanneer gij doet wat Ik zeg; maar wanneer gij niet doet wat Ik zeg, hebt gij geen belofte' (LV 82:10).

Er kunnen momenten zijn waarop we ons overladen voelen, gekwetst, of nagenoeg ontmoedigd terwijl we zo hard proberen om volmaakte leden van de kerk te zijn. Wees ervan verzekerd dat er balsem is in Gilead. Laten wij luisteren naar de profeten van onze tijd die ons helpen onze aandacht te richten op de zaken die centraal staan in het plan van de Schepper voor de eeuwige bestemming van zijn kinderen. De Heer kent ons, Hij houdt van ons, Hij wil dat we slagen en Hij moedigt ons aan met deze woorden: 'En ziet toe dat al[le] dingen in wijsheid en ordelijkheid worden gedaan, want het is niet nodig dat iemand harder loopt dan hij kracht heeft. [Maar het is] noodzakelijk dat [hij of zij] ijverig is' (Mosiah 4:27).

Hun raad opvolgen

Zijn wij naarstig in het naleven van Gods geboden, zonder harder te lopen dan onze kracht toelaat? Of kuieren wij gemoedelijk voort? Maken wij wijs gebruik van onze tijd, talenten en middelen? Concentreren wij ons op de zaken die het belangrijkste zijn? Volgen wij de geïnspireerde raad van de profeten op?

Een voorbeeld van groot belang voor de mensheid is het sterken van ons gezin. Het beginsel van de gezinsavond is al in 1915 aan ons gegeven. President McKay heeft de ouders er in 1964 aan herinnerd dat 'geen enkel ander succes opweegt tegen falen in het gezin'.¹² In 1995 deden de profeten van deze tijd een beroep op de hele wereld om het gezin te sterken, daar het de hoeksteen van de maatschappij is.³ En in 1999 hebben het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen liefdevol verklaard: 'Wij raden ouders en kinderen aan de hoogste

prioriteit te geven aan gezinsgebed, gezinsavond, evangeliestudie en -onderwijs, en opbouwende gezinsactiviteiten. Zelfs als andere werkzaamheden en bezigheden waardevol en nuttig zijn, moet men niet toestaan dat die de plaats gaan innemen van de taken die God heeft toegewezen aan ouders en gezin'.¹⁴

Laten wij ons in ootmoed en geloof opnieuw toewijden aan het naarstig volgen van de profeten, zieners en openbaarders hernieuwen. Laten wij luisteren naar hen die de sleutels van het koninkrijk dragen en ons door hen laten onderwijzen en opbouwen. Laten we naar hen luisteren en hen volgen, opdat ons hart een verandering zal ondergaan en we het grote verlangen zullen krijgen om goed te doen (zie Alma 19:33). Al doende zullen we pioniers zijn en een geestelijk fundament leggen waarop de kerk in elk deel van de wereld kan worden gevestigd, zodat het evangelie van Jezus Christus ieder kind van God tot zegen zal zijn en het onze gezinnen eendracht en kracht zal verschaffen. ■

NOTEN

1. 'Behouden vaart op 's levens zee', *De Ster*, november 1999, p. 2.
2. Geciteerd uit: J. E. McCulloch, *Home: The Savior of Civilization* (1924), p. 42. In: Conference Report, april 1964, p. 5.
3. Zie 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld', *Liabona*, oktober 2004, p. 49.
4. 'Brief van het Eerste Presidium', *De Ster*, december 1999, p. 1.

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

Nadat u dit artikel met een gebed in uw hart hebt bestudeerd, bespreekt u het zo dat iedereen aan de bespreking wil deelnemen. Enkele voorbeelden:

1. Vraag de kinderen wat ze nodig hebben als ze ver van huis zijn en terug naar huis moeten zien te komen. Geef in overweging dat een plattegrond en een gids nuttig kunnen zijn. Leg uit dat profeten gidsen zijn die onze hemelse Vader ons heeft gegeven om naar Hem terug te kunnen keren. Lees een fragment uit de boodschap dat daarover gaat.

2. Vertel een van uw herinneringen aan de man die in uw kindertienertijd president van de kerk was. Leg uit hoe de leringen van de levende profeten u tot leidraad zijn.

President Henry B. Eyring:

door God geroepen

OUDERLING ROBERT D. HALES
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Toen Henry Bennion Eyring enkele jaren president van Ricks College (nu Brigham Young University-Idaho) was, kreeg hij een baan aangeboden in het zuiden van Californië met een goed salaris en het nodige aanzien.

'Dat klinkt goed', zei president Spencer W. Kimball tegen Henry toen hij het aanbod en de voordelen ervan beschreef. 'Mochten we je nodig hebben, dan weten we je te vinden.'

Henry had verwacht dat president Kimball, zijn oom, hem zou vragen om aan te blijven op Ricks. Het was echter duidelijk dat Henry en zijn vrouw, Kathleen, over hun besluit moesten bidden en vasten. Dat deden ze dan ook. Binnen een week fluisterde de Geest Henry in dat het hem was gegeven om nog 'een tijdje' op Ricks College aan te mogen blijven.

Hij belde Jeffrey R. Holland op, die toen commissaris van de kerkelijke onderwijsinstellingen was, en vertelde hem dat hij het aanbod naast zich had neergelegd. Die avond kreeg Henry een telefoontje van president Kimball.

'Ik heb begrepen dat je blijft', zei president Kimball.

'Ja', antwoordde Henry.

'Zie je het als een opoffering?', vroeg president Kimball.

'Nee', antwoordde Henry.

'Heel juist!', verzekerde president Kimball hem. En daarmee beëindigde president Kimball het gesprek.

Voor wie Henry B. Eyring kennen, is het geen verrassing dat hij bereid is gehoor te geven aan hemelse ingevingen — zelfs als dat betekent dat hij moet opgeven wat de wereld als belangrijk ziet.

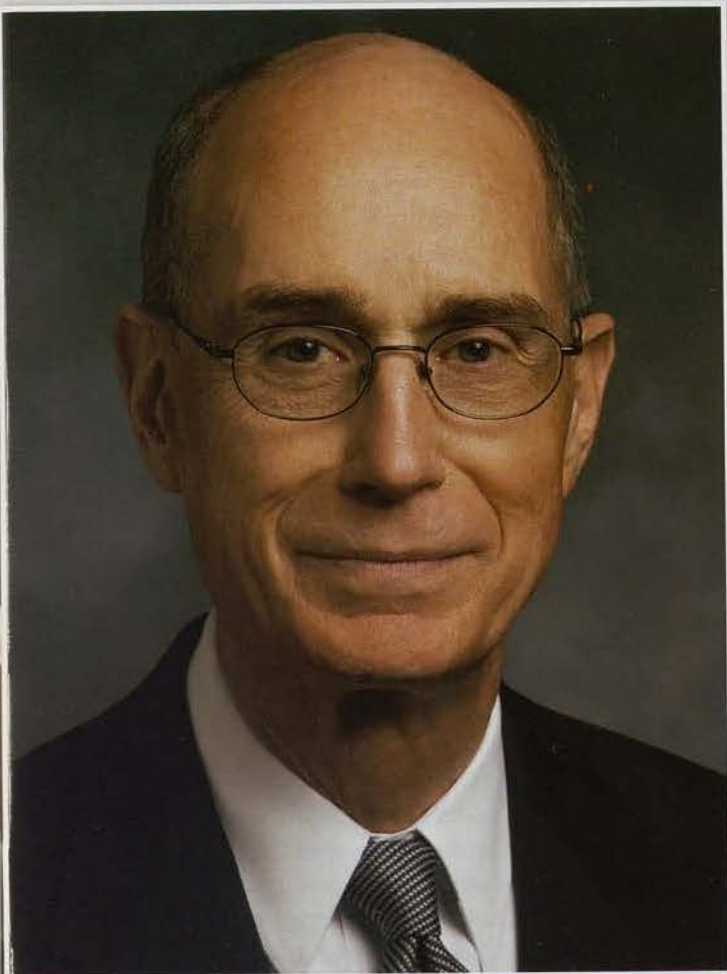
Hij is erachter gekomen dat geloof en nederigheid, gekoppeld aan gehoorzaamheid, Gods kinderen in aanmerking laten komen voor zegeningen die groter zijn dan wereldse rijkdom.

Na het overlijden van president Gordon B. Hinckley op 27 januari 2008, riep president Thomas S. Monson president Eyring als eerste raadgever in het Eerste Presidium. President Eyring was daarvoor vier maanden als tweede raadgever werkzaam geweest, een

positie die hij innam na het overlijden van president James E. Faust.

'Hal' — de naam waarmee hij onder familie en vrienden bekend is — is op 31 mei 1933 in Princeton (New Jersey) in de Verenigde Staten geboren. Hij werd als tweede van drie zoons van Henry Eyring en Mildred Bennion Eyring geboren in een gezin dat zowel geestelijk als

Tegenoverliggende bladzijde (van boven naar beneden): het ouderlijk gezin van president Eyring (van links naar rechts) — zijn vader, Henry; zijn broers, Ted en Harden; Henry of 'Hal' op jonge leeftijd; en zijn moeder, Mildred. Hal, uit het jaarboek van de middelbare school in 1951. Rechts: overgrootouders Henry Eyring en Mary Bommeli.

wereldlijk onderwijs hoog in het vaandel droeg.

Zijn vader was een bekende scheikundige die les gaf aan de Princeton University. Zijn moeder, een universitair docent aan het hoofd van de faculteit lichamelijke opvoeding voor vrouwen aan de University of Utah, was met verlof om een doctorsgraad te halen aan de University of Wisconsin toen ze haar toekomstige echtgenoot ontmoette. Beiden gaven zij hun vertrouwen in de Heer en hun geloof in zijn evangelie aan hun zoons door.

Erfgoed van geloof

President Eyring voert het begin van het erfgoed van geloof in de familie terug op voorouders die luisterden

naar en gehoor gaven aan de ingevingen van de Geest en de raad van hun priesterschapsleiders. Zijn overgrootvader Henry Eyring, die in 1853 op achttienjarige leeftijd Duitsland verliet, kwam het jaar daarop in St. Louis (Missouri) in de Verenigde Staten met de kerk in contact. Hij verlangde naar een manifestatie over de kerk en kreeg die in de vorm van een droom waarin ouderling Erastus Snow van het Quorum der Twaalf Apostelen, met wie hij pas later zou kennismaken, hem gebod zich te laten dopen. Eenzelfde soort droom, waarin hij president Brigham Young voor het eerst zag, volgde in 1860 toen hij een zending vervulde in het tegenwoordige Oklahoma en Arkansas in de Verenigde Staten.¹

Zijn overgrootvader Eyring ontmoette de Zwitserse immigrante Mary Bommeli toen hij zich aansloot bij dezelfde pioniersgroep op zijn tocht naar Utah na afloop van zijn zending. Mary, 24 toen haar familie zich bij de kerk aansloot, was in Berlijn gevangengezet omdat ze met anderen over het evangelie had gesproken. Op de avond van haar arrestatie schreef ze een brief aan de rechter die haar zaak zou behandelen. Ze schreef de rechter, 'een werelds man', over de opstanding en de geestenwereld en riep hem op zich te bekeren om zo zichzelf en zijn gezin 'veel verdriet' te besparen. De rechter liet de aanklacht spoedig vallen, waarna Mary werd vrijgelaten.² Henry en Mary trouwden kort na aankomst in de Salt Lake Valley.

Van Europa tot de woestijnen in het zuiden van Utah en Arizona tot de kolonies van noordelijk Mexico hebben de voorouders van president Eyring de wildernis getemd, het evangelie verbreid, vervolging ontvlucht, scholen gesticht en hun kinderen opgevoed.

Invloed van een echtgenote

De Tweede Wereldoorlog was net begonnen en het gebruik van benzine was aan banden gelegd. De familie Eyring kon daardoor de 27 kilometer naar de gemeente New Brunswick voor de bijeenkomsten op zondag niet afleggen. Het gezin kreeg dan ook toestemming om bijeenkomsten thuis te houden, in Princeton (New Jersey). Hal grapte vaak dat hij daar nooit een jeugdwerkvergadering

heeft overgeslagen — wat niet zo bijzonder was omdat er maar één keer een jeugdwerkvergadering bij hen thuis werd gehouden.

President Eyring kijkt nog vaak terug op de fijne geest in de avondmaalsdiensten van die kleine gemeente, die bestond uit hun gezin en incidentele bezoekers. Hij vond het niet erg dat ze met hun gezin meestal de enige aanwezigen waren of dat hij en zijn broers samen het voltallige Aäronische priesterschap vormden. Toen de jongens echter de tienerleeftijd bereikten, wilde hun moeder graag dat ze als gezin tussen meer heiligen der laatste dagen woonden.

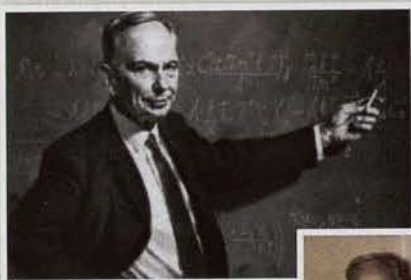
In 1946 genoot

Henry van zijn succes en werk in Princeton. Hij had talloze eredoctoraten ontvangen en de meeste belangrijke onderscheidingen op het

gebied van de scheikunde. Hij werkte ijverig samen met bekende wetenschappers en zou dan ook zeker kans maken om voorgedragen te worden voor een Nobelprijs.

Omstreeks die tijd werd Henry gebeld door A. Ray Olpin, president van de University of Utah, met de vraag of hij decaan wilde worden van de hogeschool aldaar en zijn scheikundig onderzoek voortzetten. Zijn vrouw, Mildred, liet de beslissing over aan Henry, maar ze herinnerde hem aan een belofte die hij haar jaren daarvoor had gedaan. Henry had beloofd met zijn gezin dichterbij de hoofdzetel van de kerk te gaan wonen als de jongens wat ouder werden. Toen Henry het aanbod niet aannam, vroeg Mildred, die in Utah was opgegroeid, hem over zijn besluit in gebed te gaan. Ook gaf ze hem een brief mee om bij aankomst op zijn laboratorium te lezen.

Na het lezen van de brief, waarin Mildred haar teleurstelling uitte, en na overpeinzing en gebed belde Henry president Olpin op dat hij de baan toch wilde om de wetenschappelijke faculteit van de universiteit op te bouwen. Het verlaten van Princeton leek een opoffering, maar bleek een zegen te zijn voor hem en zijn gezin. Een van die

zegeningen was de gewilligheid van Hal om het voorbeeld van zijn vader te volgen toen hij jaren later voor een gelijkaardige beslissing kwam te staan.

Vorbereiding op de toekomst

'Ik besepte dat mijn broer heel anders was dan andere tieners op die leeftijd', zegt Harden Eyring, die zijn oudere broer zowel een mentor als een vriend noemt. Toen Hal op de middelbare school zat, vertelt Harden, verdiepte hij zich in de Schriften en las hij het Boek van Mormon vijf keer uit.

Hal vond zichzelf niet beter dan anderen, maar weigerde mee te doen aan activiteiten die zijn geestelijke instelling zouden schaden. Hij maakte wel tijd om te basketballen voor East High School in Salt Lake City, maar gaf voorrang aan zijn studie.

'Als tiener ging ik vaak naar de ijssalon waar iedereen heenging', zegt Harden. 'Maar Hal ging 's avonds niet naar de hangplekken in de buurt. Hij bleef thuis om te lezen en te studeren.'

Zijn oudere broer, Ted, is scheikunde-professor aan de University of Utah en volgde daar als vierdejaarsstudent samen met Hal bepaalde lessen. Ted merkte op dat Hal in de klas voor niemand onderdeed. 'Wanneer Hal zich ergens op richt, krijgt hij alles voor elkaar', zegt hij. 'Hij is echt grappig en blijft altijd opgewekt, ook in ernstige en moeilijke situaties. Hal lijkt erg op zijn vader.'

Toen Hal wat ouder werd, ontdekte hij echter een belangrijk verschil tussen hem en zijn vader.

Henry Eyring moedigde zijn zoons aan om natuurkunde te studeren en zich voor te bereiden op een loopbaan in de natuurwetenschappen. Hal studeerde dan ook plichtsgetrouw natuurkunde aan de University of Utah. Maar toen hij op een dag zijn vader om hulp vroeg bij een complex wiskundig probleem, zag Henry in dat Hal niet deelde in zijn passie.

'Mijn vader was bezig op het krijtbord in het souterrain', herinnert President Eyring zich. 'Plotseling stopte hij. "Hal", zei hij, "we waren een week geleden ook al met een soortgelijk probleem bezig. Je lijkt het nu niet beter te snappen dan toen. Heb je er wel aan gewerkt?"'

Hal zei van niet. Hij gaf toen aan zijn vader toe dat hij niet de hele tijd aan natuurkunde zat te denken. Zijn

vader pauzeerde even en sprak toen de volgende milde woorden die zijn zoon de vrijheid gaven zijn eigen professionele pad te volgen: 'Je moet iets vinden waar je zo van houdt, dat je er zelfs mee bezig bent als je nergens aan hoeft te denken.'³

Hal maakte zijn natuurkunde studie toch af in 1955, voordat hij bij de Amerikaanse luchtmacht ging. De oorlog in Korea was net afgelopen en het aantal jonge mannen dat in elke wijk als voltijdzending werd geroepen, was ingeperkt. Het zendingshuis in Salt Lake City was een tijdlang gesloten en er werden geen zendingen uitgestuurd. In een zegen beloofde zijn bisschop hem echter dat zijn militaire dienst zijn zending zou zijn. Twee weken na aankomst op de basis Sandia bij Albuquerque (New Mexico) werd Hal geroepen als districtzending in het zendingsgebied Westelijke Staten. Deze roeping vervulde hij gedurende de twee jaar in militaire dienst in de avonden en in de weekenden.

Na zijn periode in militaire dienst schreef Hal zich in bij de Harvard Graduate School of Business. Daar haalde hij de graad van doctorandus in 1959 en een doctorstitel in 1963, beide op het gebied van bedrijfskunde. Hoewel hij het intellect had voor een geslaagde carrière in de wetenschappen, ontdekte Hal dat zijn passie lag bij het onderwijzen, opbeuren en versterken van anderen.

Naar de Geest luisteren

In de zomer van 1961 maakte Hal op Harvard kennis met Kathleen Johnson,

de dochter van J. Cyril en LaPrele Lindsay Johnson, uit Palo Alto (Californië). Zij volgde een zomercursus in Boston (Massachusetts) en Hal was op slag verliefd toen hij haar zag. Hij voelde zich direct aangespoord om zijn best te doen als zij in de buurt was, en dat gevoel is steeds zo gebleven in hun leven samen.

Ze gingen die zomer met elkaar uit en zetten hun verkering voort via telefoontjes en briefwisselingen nadat Kathleen naar Californië was teruggekeerd. Hun huwelijk werd in juli 1962 in de Logantempel in Utah voltrokken door ouderling Spencer W. Kimball. Datzelfde jaar werd Hal universitair docent aan de Stanford Graduate School of Business.

Negen jaar later had Hal een permanente aanstelling als professor op Stanford en diende hij als bisschop van de Stanford First Ward. Zijn schoonfamilie woonde dichtbij en 'alles was goed zo', vertelt hij. Maar midden in de nacht ergens in 1971 maakte Kathleen hem wakker met twee ongewone vragen: 'Weet je zeker dat je goed bezig bent met je leven?'

Hal vroeg zich af of ze nog gelukkiger konden zijn dan ze al waren, en zei: 'Wat bedoel je?'

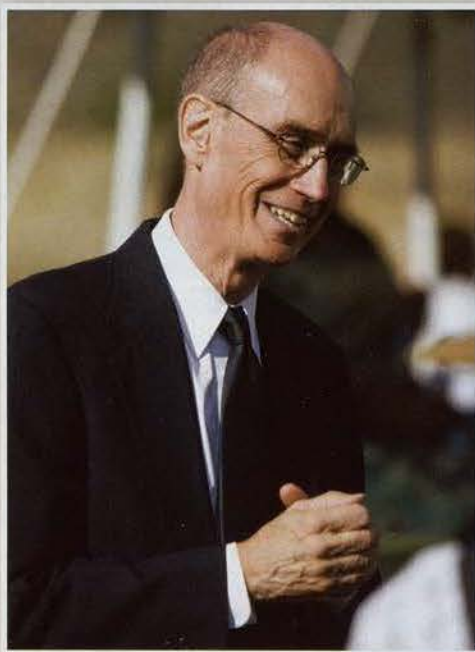
Tegenoverliggende bladzijde: de ouders van president Eyring en een portret van zijn vader uit 1969.

Boven: tijdens zijn periode als president van Ricks College. Links: met zijn vrouw, Kathleen, op hun huwelijksreceptie.

Linksboven: als president van Ricks College, aanbieding van de Exemplary Woman of the Year Award aan zuster Donna Packer, 1973. Ook op de foto staan president Boyd K. Packer en Denece Hansen Johnson, toenmalige presidente van de Associated Women Students.

Boven: als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, 1997. Rechts: tijdens een recent bezoek aan het zuiden van Utah. Uiterst rechts: met ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen tijdens een wereldwijde instructiebijeenkomst voor leidinggevend in juni 2004. Tegenoverliggende bladzijde: familieportret, 1995 (zittend, van links naar rechts) — Mary Kathleen, president en zuster Eyring, Elizabeth; (staand, van links naar rechts) — John, Matthew, Stuart en Henry.

Kathleen antwoordde: 'Kun je geen onderzoek doen voor Neal Maxwell?'

Neal A. Maxwell was toen pas benoemd tot commissaris van de kerkelijke onderwijsinstellingen. Hal en Kathleen kenden hem allebei niet, maar Kathleen had het gevoel dat haar man wellicht meer kon doen om levens te veranderen.

'Onderzoek doen voor Neal Maxwell — in dit stadium van mijn carrière?', reageerde Hal. Hij dacht: "Onderzoek doen" was toch meer iets wat een jonge promovendus kon doen.'

Na enige stilte zei Kathleen: 'Wil je erover bidden?'

Hal was lang genoeg met zijn vrouw getrouwd om te weten dat hij haar raad beter kon opvolgen. Hij kwam het bed uit, knielde neer en prevelde een gebed. 'Ik kreeg geen antwoord', zei hij, 'en voelde me daar geweldig bij, omdat ik nergens heen wilde.'

De volgende dag hoorde Hal tijdens een bisschapsvergadering in gedachten een stem die hij inmiddels zo goed kende. De stem berispte hem dat hij de ingeving van zijn vrouw zo lichtvaardig terzijde had geschoven. 'Je weet niet wat in je carrière

van belang is', zei de stem. 'Als je ooit nog eens een baan krijgt aangeboden, ga je bij Mij te rade.'

Hal was er ondersteboven van en ging direct terug naar huis. 'We hebben een probleem', zei hij tegen Kathleen. Hij was bang dat hij een vergissing had begaan door diverse baanaanbiedingen af te slaan die hij bij Stanford had gekregen. 'Ik had er geen enkele keer over gebeden', zegt hij. Hij voelde zich erg nederig en begon over zijn toekomst te bidden.

Binnen een week na Kathleens nachtelijke vragen belde commissaris Maxwell op en nodigde Hal uit voor een gesprek in Salt Lake City. Hij pakte de volgende dag het vliegtuig en de twee mannen troffen elkaar in het huis van de ouders van Hal. De eerste woorden van commissaris Maxwell waren: 'Ik wil je vragen om president van Ricks College te worden.'

Zelfs met de ingeving van zijn vrouw en

de geestelijke berisping die hij had gehad, was hij niet voorbereid op een dergelijke verrassing. Hij vertelde commissaris Maxwell dat hij erover moest bidden. Hij wist per slot van rekening maar weinig over Ricks College. De volgende ochtend had hij een gesprek met het Eerste Presidium. Daarna vertelde commissaris Maxwell hem dat hij de baan kon krijgen als hij dat wilde.

Toen hij in Californië terug was, bleef Hal vurig bidden. Er kwam een antwoord, dat hij bijna niet had opgemerkt. 'Ik hoorde een stem die zo zwak was dat ik er geen aandacht aan had geschonken', zegt hij. 'De stem zei: "Het is mijn school."' Hij belde commissaris Maxwell op en zei: 'Ik doe het.'

Zonder verder na te denken gaf Hal de privileges van zijn aanstelling als professor op Stanford op voor een leven in een kleine woonwagen in Rexburg (Idaho). Pas na enkele maanden na zijn inauguratie als president van Ricks College, op 10 december 1971, trok hij met zijn gezin in hun nieuwe huis, dat hij zelf had helpen bouwen.

'Toen ik naar Ricks kwam, wist ik een paar dingen', zegt hij. 'Om te beginnen was ik niet zo'n belangrijk iemand als ik dacht vanwege mijn hoge positie op Stanford. Ook wist ik dat mijn vrouw vóór mij een openbaring had gehad. Ten slotte wist ik dat ik geluk had om hier te zijn. Dus in plaats van de vraag te beantwoorden: "Hoe kon ik mijn carrière bij Stanford opgeven?" zeg ik: "Mijn hemelse Vader heeft daarvoor gezorgd. Ik heb het nooit als een opoffering ervaren."

De zes jaren die president Eyring in Rexburg doorbracht, bleken een zegen te zijn voor zijn gezin en de school. De wijze raad van een nederige huisonderwijzer zorgde er mede voor dat die jaren onvergetelijk werden. Deze huisonderwijzer was een boer met een groot geloof. Hij moedigde president Eyring aan om uit zijn kantoor te komen en de leden van de faculteit, de staf en de studenten te ontmoeten, aan te moedigen en te bedanken.

Hal ging hierover in gebed en voelde zich geïnspireerd om die raad op te volgen. Hij begon meer tijd door te brengen met de getrouwe studenten van de school en de toegewijde leden van de faculteit en de staf. Samen met iemand anders gaf hij zelfs godsdienstlessen. Hij werkte hard aan het geestelijke en academische fundament van de school,

en ging samen met Kathleen steeds meer van de campusgemeenschap en de mensen in Rexburg houden.

Het gezin op de eerste plaats

In die jaren in Rexburg kregen de gezinsleden van de familie Eyring een goede onderlinge band. Inmiddels hadden Hal en Kathleen vier zoons: Henry J., Stuart, Matthew en John. Later werden ze gezegend met twee dochters: Elizabeth en Mary Kathleen. Maar zelfs in een kleine stad op het platteland moesten Hal en Kathleen alert zijn. Zo maakten ze zich zorgen over de hoeveelheid en kwaliteit van de televisieprogramma's waarnaar de jongens keken. Henry J., de oudste zoon, vertelt over een ervaring die een groot verschil heeft gemaakt in de sfeer bij de Eyrings thuis.

'Mijn broer en ik zaten op een zaterdagavond rond middernacht eens voor de TV', zegt Henry J. 'Er was een programma op met nogal platvloerse humor die niet bepaald geschikt voor ons was. In de kamer op de kelderverdieping was alleen het licht van de televisie te zien. Moeder kwam zonder waarschuwing binnen. Ze was gehuld in een witte, loshangende nachtjapon en had een schaar in de hand. Zonder geluid te maken kroop ze achter het toestel, pakte het snoer en maakte er een lus in. Ze zette de schaar erin en knipte het snoer in één keer doormidden. De vonken vlogen in het rond en de TV deed het niet meer toen moeder al weer stilletjes was vertrokken.'

Verschrikt ging Henry J. richting bed. Zijn innovatieve broer haalde echter het snoer van een kapotte stofzuiger af en sloot dat aan op de televisie. De jongens zaten al gauw weer voor de buis en hadden nauwelijks iets gemist van de show.

'Moeder had ons uiteindelijk toch te pakken', zegt Henry J. 'Toen we de maandag erop van school kwamen,

vonden we het televisietoestel midden op de grond met een grote barst in het dikke glazen scherm. We dachten meteen aan moeder. Toen we haar erop aanspraken, antwoordde ze met een stalen gezicht: "Ik was onder de TV aan het stoffen en hij gleed weg."

President Eyring voldeed aan de wensen van zijn vrouw, de kinderen deden wat hun moeder wilde en dat was het einde van televisie bij de Eyrings thuis. 'Moeder leidt meestal door haar stille voorbeeld', merkt Henry J. op. 'Ze is echter ook geïnspireerd en onverschrokken. Moeders vastberadenheid is een grote zegen geweest voor haar kinderen en kleinkinderen. Zowel in de cruciale momenten als in de dagelijkse gang van zaken heeft ze de koers van ons leven blijvend veranderd.'

President Eyring prijst zijn vrouw nog steeds dat zij hem het verlangen geeft zijn best te doen en zijn beste zelf te zijn, en is dankbaar dat ze haar kinderen ook zo gezegend heeft. Hij prijst haar ronduit voor haar voorbeeld en geestelijke invloed op hun gezin. Zij bewondert hem evenzeer, en uit haar dankbaarheid voor zijn gevoeligheid voor de Geest en de effectieve manier waarop hij het evangelie bij hun thuis in woord en daad naleefde.

'Hal wist altijd wie in zijn hart de eerste plaats innam', zegt ze. 'Hij leefde in een zeer prestatiegerichte omgeving met bekwame collega's op Stanford, maar zijn gezin kwam voor hem altijd op de eerste plaats. Aan het eind van elke dag vroeg hij als we in de avond samen waren: "Wie hebben we nog niet gebeld?" Hij liet zich vervolgens leiden door de Geest en pakte de telefoon om bij te praten met een lid van het gezin dat die avond behoefte had aan contact.'

Zonder televisie in huis had het gezin meer tijd voor elkaar en meer tijd voor hobby's, het ontwikkelen van talenten, sport en andere activiteiten als gezin. President Eyring heeft in de loop der jaren zijn kookkunsten ontwikkeld

(hij bakt zijn eigen brood), een talent voor houtsnijden ontdekt en leren schilderen met waterverf. Zo nu en dan stuurt hij iemand een bedankbriefje of een waterverfschilderij als aandenken.

Het huis van de Eyrings is tegenwoordig vol schilderijen, houtsnijwerken en meubels die hij met de hulp van bekwame mentors heeft gemaakt. Veel van de werken verwijzen naar morele lessen of geestelijke indrukken. Daarnaast maakt hij de tijd om dagelijkse e-mails te versturen (liefdevol 'de kleine platen' genoemd) naar zijn familie, die inmiddels ook 25 kleinkinderen telt.

'Het familiedagboek van pa, dat hij elke dag via e-mail verstuurt met foto's en bijdragen van de kinderen, geeft ons het gevoel alsof we elke avond verhalen vertellen aan de eettafel', zegt Henry J.

Gewillig om te dienen

President Eyring wist het toen nog niet, maar hij zou geen seculiere posities meer bekleden nadat hij de functie op Ricks College had aanvaard. Door zijn werk als president van het college en in dezelfde tijd ook als regionaal vertegenwoordiger en lid van het algemeen bestuur voor de zondagsschool, kwam hij vaker in contact met de leiders van de kerk. Die merkten zijn talenten en geestelijke gaven op. De Heer wist inmiddels dat hij gewillig was om te dienen.

De roepingen die president Eyring kreeg na de zes jaar bij Ricks College, volgden nadat de kerkleiders inspiratie zochten en naar hem werden geleid. In een periode van voorbereiding op die roepingen ontving hij onderricht van de Geest terwijl hij werkte, de wil van God zocht, luisterde naar antwoorden en, net als zijn voorouders, gehoor gaf aan de ingevingen die erop volgden. Toen de roepingen kwamen, was hij er klaar voor.

In 1977 vroeg Jeffrey R. Holland, de nieuwe commissaris van de kerkelijke onderwijsinstellingen, president Eyring om als assistent-commissaris te dienen. Drie jaar later werd commissaris Holland president van Brigham Young University en nam Hal zijn plaats in als commissaris van de kerkelijke onderwijsinstellingen. Hij was werkzaam in die functie tot hij in april 1985 geroepen werd als eerste raadgever in de Presiderende Bisschop. In die roeping droeg hij met zijn vele capaciteiten in aanzienlijke mate bij op bestuurlijk gebied, aan het plannen van onroerend

getuigde van de zegeningen van het zoeken naar Gods hand in ons leven, sprak hij uit persoonlijke ervaring. Door een dagelijks verslag bij te houden van de bemoeienissen van zijn hemelse Vader in zijn leven, voelde hij zijn getuigenis groeien en kreeg hij 'steeds meer zekerheid dat onze hemelse Vader onze gebeden hoort en verhoort'.⁴

De sleutel tot het horen van die antwoorden en het weten dat God zich met ons leven inlaat, is volgens hem het ontwikkelen van een luisterend oor. 'We moeten stil zijn en luisteren. De keren dat ik in mijn leven geen duidelijk gevoel heb gekregen of de stem van de Geest niet heb herkend, was ik te druk, te veel afgeleid en te veel met mijn eigen dingen bezig.'

President Eyring heeft altijd het dertiende geloofsartikel in de praktijk gebracht. De leden van de kerk mogen zich gelukkig prijzen dat hij zij aan zij samenwerkt met president Thomas S. Monson en president Dieter F. Uchtdorf. Zijn zeldzame combinatie van talenten, erfgoed van geloof, leven van voorbereiding, toegewijde dienstbetoon en vastberadenheid om God te zoeken en zijn wil te doen, geven hem de unieke kwaliteiten om in het Eerste Presidium te dienen. ■

NOTEN

1. Zie Henry J. Eyring, *Mormon Scientist: The Life and Faith of Henry Eyring* (2007), pp. 127–130.
2. Zie Henry B. Eyring, 'Het vermogen om de leer uiteen te zetten', *Liabona*, juli 1999, pp. 87–88.
3. In Gerald N. Lund, 'Ouderling Henry B. Eyring: gevormd door "beslissende invloeden"', *Liabona*, april 1996, p. 28.
4. Henry B. Eyring, 'O bedenkt, bedenkt', *Liabona*, november 2007, p. 67.

Tegenoverliggende bladzijde: een afdruk van de 'kleine platen' van de familie, een kist van houtsnijwerk gemaakt door president Eyring en enkele van zijn waterverfschilderijen. Boven: met zijn vrouw, na de algemene conferentie van oktober 2007. Links: het Eerste Presidium — president Thomas S. Monson (midden); president Henry B. Eyring, eerste raadgever; en president Dieter F. Uchtdorf, tweede raadgever.

goed, het ontwerpen en bouwen van tempels en andere materiële aangelegenheden. In september 1992 werd hij opnieuw benoemd tot commissaris van de kerkelijke onderwijsinstellingen. Een maand later werd hij geroepen in het Eerste Quorum der Zeventig.

Op 1 april 1995 werd Henry B. Eyring ondersteund als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen. Sindsdien heeft hij steeds meer de Geest van de Heer gezocht en is hij de leden van de kerk over de hele wereld tot zegen geweest met zijn doorvoelde toespraken, liefdevolle bediening en krachtige getuigenis van de Heiland en zijn evangelie.

Unieke kwaliteiten

Toen president Eyring tijdens de algemene conferentie in oktober 2007

President Dieter F. Uchtdorf

Vader, vol geloof, voorgeordend

OUDERLING RUSSELL M. NELSON
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Kunt u zich de angst voorstellen die de elfjarige Dieter Uchtdorf gevoeld moet hebben toen zijn ouders in 1952 besloten om vanuit Oost-Duitsland¹ naar het vrije Westen te vluchten? Om politieke redenen liep het leven van Dieters vader groot gevaar. Hij zou alleen ontsnappen, omdat hij het risico voor zijn vrouw en kinderen zo klein mogelijk wilde houden. En — om geen argwaan te wekken — mochten ook de overige leden in het gezin niet samen reizen. Ze moesten het afzonderlijk zien te klaren.

Het plan was als volgt. Dieters twee oudere broers, Wolfgang en Karl-Heinz, namen een noordelijke route uit hun woonplaats Zwickau. Hun zus, Christel, reisde met twee andere meisjes met een trein die kort over West-Duits grondgebied reed op weg naar een andere stad in Oost-Duitsland. Toen de trein over West-Duitse bodem reed, haalden de meisjes de conducteur over om de deur voor hen te openen en waagden zij de sprong naar de vrijheid.

Dieter — de jongste van de kinderen — en zijn dappere moeder namen nog weer een andere weg. Het enige wat

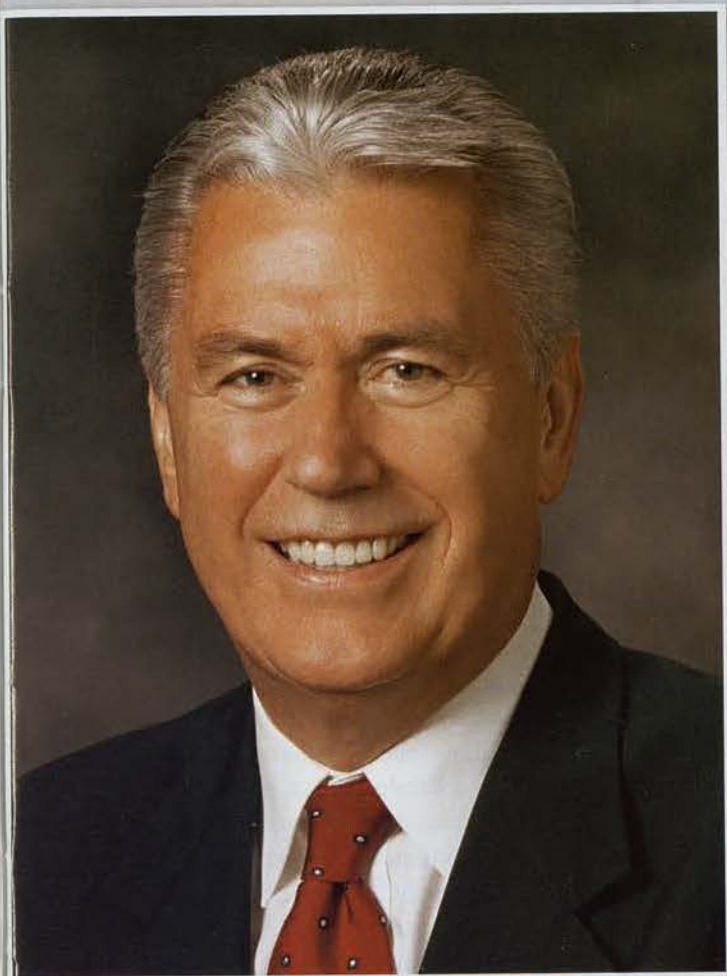

ze bij zich hadden was een beetje eten en dierbare familiefoto's die de Tweede Wereldoorlog hadden overleefd. Toen Dieter en zijn moeder uren hadden gelopen, begonnen de knieën van zuster Uchtdorf pijn te doen. Dieter droeg hun bagage en hielp zijn moeder de laatste heuvel naar de vrijheid op te klimmen. Daar begonnen zij aan een karige maaltijd, tot zij Russische bewakers zagen en beseften dat ze de grens nog niet over waren. Moeder en zoon onderbraken hun maal, pakten hun tassen op en

klommen nog hoger de heuvel op om in veiligheid te komen.

Dieter en zijn moeder vervolgden hun tocht en vonden hun weg liftend en lopend naar hun bestemming in een plaatsje bij Frankfurt. Na vele lange en gevaarlijke dagen was het gezin eindelijk weer herenigd. De broers arriveerden het eerst; hun vader volgde. Daarna arriveerden Dieter en zijn moeder, en ten slotte zijn zus. Groot was hun blijdschap toen zij elkaar in de armen sloten.

Dat ze bijna al hun bezittingen hadden moeten achterla-

Links, van boven af: President Uchtdorfs ouders, Hildegard en Karl, bij de Berntempel. Op twaalfjarige leeftijd. Op tweejarige leeftijd (tweede van rechts) met zijn zus, Christel (rechts), en twee vrienden. Rechts, van boven af: Dieter (rechts) met vrienden voor het kerkgebouw in Frankfurt. In een bijeenkomst voor jongvolwassenen (achterste rij, uiterst links); Harriet, zijn toekomstige vrouw, staat vooraan, tweede van links. Met de auto van een vriend in Frankfurt.

ten was van minder belang.

Zeven jaar eerder, tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog, waren ze al eens eerder op de vlucht gegaan toen de geallieerden in aantocht waren. Nu waren ze weer vluchtelingen. Weer bezaten ze niets. Weer moesten ze opnieuw beginnen. Maar ze hadden elkaar. Ze hadden hun grote geloof in God en ze hadden hun lidmaatschap in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, waar ze nog geen vijf jaar eerder

tot toegetreden waren.

De eenkamerflat bij Frankfurt was klein en stikte van de muizen. De jonge Dieter was ongemeen geboeid door de rondrennende knaagdieren. Het openbaar vervoer in Frankfurt was relatief goedkoop, maar het gezin kon het zich niet veroorloven om elke week gezamenlijk naar de kerk te gaan. Daarom gingen ze om de beurt.

Het is geen wonder dat president Uchtdorf zo hartstochtelijk gelooft dat het gezin een heilig instituut is. In grote oprechtheid getuigt hij dat het gezin door God is ingesteld. Het gezin is uitermate belangrijk voor hem. Het was in het gezin waar hij toe behoorde dat de zaden van krachtig geloof in zijn hart werden gezaaid en verzorgd. Daar begon hij zich voor te bereiden op de vervulling van zijn voorsterfelijke ordening tot priesterschapslider in de kerk van God.

Familieman

Dieter Friedrich Uchtdorf is op 6 november 1940 geboren uit goede ouders, Karl Albert Uchtdorf en Hildegard Else Opelt, in Moravská Ostrava (Tsjecho-Slowakije). Het gezin verliet Tsjecho-Slowakije in 1944 en verhuisde naar Zwickau. Van 1949 tot 1990 lag Zwickau in Oost-Duitsland en was de stad het centrum van de mijnindustrie. Vanwege haar strategisch belang was de stad gedurende de Tweede

Wereldoorlog een belangrijk doelwit voor de geallieerde bommenwerpers.

De vierjarige Dieter was bang voor maar ook gefascineerd door de lichten van de vliegtuigen die overvlogen. Hij herinnert zich hoe hij en zijn moeder dekking zochten in de schuilkelders.

Haar man was opgeroepen voor het Duitse leger en zuster Uchtdorf zorgde moedig voor haar gezin terwijl de oorlog in Europa voortwoedde.

Na de oorlog ging Dieters vader in de kolen- en uranum mijnen in Zwickau werken, onder werkomstandigheden die hem vatbaar maakten voor een kwaadaardige ziekte, waaraan hij op 62-jarige leeftijd is overleden. President Uchtdorf herinnert zich zijn vader als een vriendelijke, liefdevolle man, sterk en zachtvaardig. Zijn vader vervulde zijn taken als diaken, leraar, priester en ouderling nauwgezet.

Zijn moeder, Hildegard, die in 1991 stierf, was niet alleen een moedige vrouw, ze was ook een waar bekeerling en toegewijd discipel, die in veel kerkroepingen heeft gediend.

Deze ouders en hun kinderen zijn in 1956 in de Zwitserse tempel verzegeld. Zijn broers, Wolfgang en Karl-Heinz, zijn inmiddels overleden. Zijn zus, Christel Uchtdorf Ash, die een zending in Duitsland heeft vervuld, woont momenteel in Texas, in het zuiden van de Verenigde Staten.

President Uchtdorf leerde zijn toekomstige vrouw, Harriet Reich, kennen op de onderlinge ontwikkelingsvereniging (OOV). Harriet had zich samen met haar moeder en haar zus laten dopen toen ze bijna dertien was, nadat de zendelingen bij hen hadden aangeklopt en hen in het

evangelie hadden onderwezen. Haar vader was acht maanden daarvoor aan kanker overleden. Haar moeder en haar zus zijn sindsdien overleden.

Een van de zendelingen die het gezin Reich les hadden gegeven en hadden gedoopt, ouderling Gary Jenkins, viel een opmerkelijke beloning ten deel. Hij zal nooit de dag vergeten dat zijn kleindochter decennia later, op 16 februari 2008, in de Salt Laketempel aan haar man, Steven, werd verzegeld door een lid van het Eerste Presidium, president Dieter F. Uchtdorf.

Harriet en Dieter zijn op 14 december 1962 in de Berntempel in Zwitserland verzegeld. Hij noemt Harriet de zon in zijn leven. Haar steun is een blijvende bron van kracht. Zij is de ware voor hem. Harriet zegt dat haar man ruimhartig is. 'Hij is aardig en een goed en barmhartig leider. Dat krijgen we te horen van zowel zijn voormalige collega's als zijn vrienden in de kerk. Bovendien is hij een geweldige echtgenoot, die altijd kijkt of hij iets voor mij kan doen. Hij heeft een groot gevoel voor humor. Ik prijs mij gelukkig dat hij mijn man is.'

De Uchtdorfs hebben twee kinderen. Hun dochter, Antje, is getrouwd met David A. Evans. Antje en David hebben drie zoons:

een 19-jarige tweeling, Daniel en Patrick, en de 8-jarige Eric. Ze wonen in Darmstadt (Duitsland).

Zoon Guido heeft een zending in het zendingsgebied Washington D.C.-Zuid vervuld. Hij is getrouwd met Carolyn Waldner uit Basel (Zwitserland). Guido en Carolyn wonen nu in de buurt van Zürich, waar Guido bisschop is van de wijk Wetzikon in de ring St. Gallen. Ze hebben drie kinderen: Jasmin (7), Robin (5) en Niklas Ivan (1).

Toen er gevraagd werd naar haar vader en zijn nieuwe roeping, antwoordde Antje: 'We zijn echt blij met zulke geweldige ouders. Toen we jong waren, besepte ik niet dat mijn vader het druk had, want hij had altijd tijd voor ons. We kwamen nooit op de tweede plaats. Als we een probleem hebben, vragen we hem om advies. En onze kinderen weten heel zeker dat opa het antwoord weet, wat de vraag ook mag zijn. Nu hij in het Eerste Presidium zit, zien we het als onze plicht om nog beter ons best te doen.'

Guido heeft zo'n beetje dezelfde herinneringen. Hij sprak over de skiessen die hij, zijn zus en zijn ouders jaren geleden namen. Dat was het begin van een plezierige traditie — samen skiën. Guido begreep best dat

zijn vader door zijn beroep van piloot bij een luchtvaartbedrijf vaak en lang van huis was. 'Maar als pa weer thuis was, speelden en praatten en lachten we samen', liet Guido erop volgen. 'Ik kreeg de volle aandacht!'

Guido en Antje leerden van hun ouders hoe belangrijk het is om tijd met elkaar als gezin door te brengen. Of een uitje nu educatief of recreatief was, het kwam de gezinsband altijd ten goede. Omdat de familie Uchtdorf nu ver van elkaar woont, houden ze door middel van de moderne technologie contact met elkaar. Met de e-mailberichten en telefoongesprekken via het internet worden videoclips en foto's meegezonden.

Maar het mooiste is toch de tijd samen. Zo was het onvergetelijk voor Guido dat hij dit jaar de algemene aprilconferentie kon bijwonen en dat hij zijn vader op het spreekgestoelte van het Conferentiecentrum zag staan.

President Uchtdorf heeft thuis altijd nadruk gelegd op de grondbeginselen van het evangelie. Guido legde uit: 'Vader bespreekt altijd de zegeningen die voortvloeien uit bidden, schriftstudie, gehoorzaamheid aan de geboden, en een positieve houding. Dat vindt hij veel belangrijker dan de vraag waar Kolob zich bevindt.'

Toen president en zuster Uchtdorf veertig jaar waren getrouwd, zijn ze met hun kinde-

Tegenoverliggende pagina: Na zes jaar in de Duitse luchtmacht behaalde Dieter zijn vliegbrevet bij de Amerikaanse luchtmacht en sleepte hij de onderscheiding Commander's Trophy in de wacht. Boven: Hoewel hij voor zijn baan als piloot lang van huis moest, herinneren zijn beide kinderen (hier met hun ouders) zich dat hun vader het altijd belangrijk vond om tijd met hen door te brengen.

Voordat hij in 1996 in het Eerste Quorum der Zeventig werd geroepen, werkte president Uchtdorf voor Lufthansa.

Tegenoverliggende pagina: De familie Uchtdorf in 2006.

Staand, v.l.n.r.: Patrick Evans (kleinzoon), Harriet, Dieter, en Daniel Evans (kleinzoon). Zittend: David Evans (schoonzoon), Antje Evans (dochter), Eric Evans (kleinzoon), Robin Uchtdorf (kleinzoon), Carolyn Uchtdorf (schoondochter), Guido Uchtdorf (zoon) en Jasmin Uchtdorf (kleindochter). President en zuster Uchtdorfs jongste kleinzoon, Niklas Ivan Uchtdorf, is in 2007 geboren.

ren, schoonkinderen en de oudere kleinkinderen naar de Berntempel toegegaan om daar samen heilige verordeningen te verrichten. Die tempel ligt Harriet en Dieter na aan het hart, omdat hun ouders, zichzelf en hun kinderen daar zijn verzegeld.

Gelovig man

Wie zich verdiept in het leven van deze grote man kan niet om zijn unieke en onwrikbare geloof heen. Hij heeft volkomen geloof in God, geloof in de Heer Jezus Christus, geloof in de kerk, en het geloof dat hij zo nodig op hemelse hulp kan rekenen.

Zijn ouders riskeerden hun leven voor hun vrijheid en geloof. Zijn vader eerde het priesterschap dat aan hem was verleend. Zijn moeder leerde hem — in het bijzonder tijdens de riskante vlucht uit Oost-Duitsland — om te bidden en op de Heer te vertrouwen.

President Uchtdorf noemt zijn moeder briljant. Hij legt uit dat ze heel goed kon hoofdrekenen en hem leerde hoe dat moest. Hoewel het gezin twee keer berooid was, hield het zich aan de wet van tiende. Zij wisten zeker dat de Heer de vensters van de hemel zou opendoen en zegen zou uitstorten op hen die deze wet gehoorzamen.²

President Uchtdorf koestert warme gevoelens voor wijlen ouderling Theodore

M. Burton (1907–1989), die werkzaam is geweest als president van het zendingsgebied West-Duitsland. In de tijd dat veel goede Duitse heiligen der laatste dagen hun geboorteland verlieten, gaf het gezin Uchtdorf gehoor aan de raad van ouderling Burton om in Duitsland te blijven en daar de kerk op te bouwen. Het was ouderling Burton die Dieter F. Uchtdorf tot ouderling ordende en hem gedenkwaardige raadgevingen gaf, die Dieter precies opvolgde. Zuster Harriet Uchtdorf begreep hoe belangrijk de raad van ouderling Burton om in Europa te blijven en daar de kerk op te bouwen voor het gezin Uchtdorf was. Ze zagen het als een dwingende noodzaak. Hun kinderen hielden zich aan dezelfde raad. En nu plagen de kinderen hun ouders dat zij het zijn die naar de Verenigde Staten zijn getrokken, terwijl

zij in Europa zijn gebleven.

Uiteraard was ouderling Burton niet de enige leider die grote invloed op president Uchtdorf heeft gehad. Dieter herinnert zich zijn gemeentepresident toen Dieter werd aangesteld als quorumpresident diakenen. De gemeentepresident legde haarfijn uit wat de plichten en taken waren van een nieuwe quorumpresident. Dieter herinnert zich hoe belangrijk die uitleg toen voor hem was. Een minder gedreven leider had er wellicht van afgezien, omdat er toch maar één ander lid van het diakenenquorum was.

Het geloof van deze familie wordt getypeerd door het geloof van de grootmoeder van president Uchtdorf. Zij stond kort na de Tweede Wereldoorlog in de rij voor voedsel toen een oudere zuster van de kerk zonder familie haar uitnodigde voor de avondmaalsdienst. Zijn grootmoeder en zijn ouders namen de uitnodiging aan. Ze gingen naar de kerk, voelden de Geest, werden opgebeurd door vriendelijke leden en opgebouwd door de lofzangen van de herstelling.³ Dieters ouders lieten zich in 1947 in Zwickau dopen; bijna twee jaar later

zou Dieter op achtjarige leeftijd worden gedoopt. De toewijding van het gezin aan de kerk zou altijd groot blijven.

Dankzij zijn geloofsfundament had hij vertrouwen in zijn eigen kunnen. Zijn carrière begon met een technische opleiding, gevolgd door zes jaar in de Duitse luchtmacht. Toen werd hij in het kader van een uitwisselingsprogramma tussen de Duitse en Amerikaanse regering naar Big Spring (Texas) gestuurd om de opleiding tot gevechtspiloot te volgen, die hij met goed gevolg doorliep. Hij sleepte de felbegeerde Commander's Trophy in de wacht als beste van zijn klas. In 1970 werd Dieter F. Uchtdorf op 29-jarige leeftijd bevorderd tot kapitein bij Lufthansa. Uiteindelijk wist hij het tot chef-piloot en senior vicepresident van de vliegdiens van Lufthansa te schoppen.

In 2004, vóór zijn roeping tot het Quorum der Twaalf, reisden ouderling Uchtdorf en ik, louter toevallig, samen op een vlucht van Lufthansa naar Europa. Het komt geregeld voor dat algemene autoriteiten op een vlucht door leden worden herkend en begroet. Maar dit keer kwamen de groeten uit een heel andere hoek. Nagenoeg

ieder bemanningslid kwam enthousiast zijn voormalige chef-piloot een groet brengen. Ze stonden in de rij om zijn hand te mogen schudden. Het was heel duidelijk dat ze hem oprecht bewonderden. Zij leken zijn grote geloof en zijn genegenheid voor hen te voelen.

Het geloof van president Uchtdorf blijkt ook uit de manier waarop hij zijn kerkroepingen vervulde. In 1985 werd hij als president van de ring Frankfurt geroepen. Toen de ringgrenzen zich wijzigden werd hij als president van de ring Mannheim geroepen. In 1994 werd hij in het Tweede Quorum der Zeventig geroepen. Hij hield zijn huis en werk voor Lufthansa in Duitsland aan. In 1996 werd hij fulltime algemeen autoriteit toen hij werd geroepen in het Eerste Quorum der Zeventig. Drie jaar later verhuisden ouderling en zuster Uchtdorf naar Utah, wat zij zagen als hun 'buitenlandse zending'.

Toen ouderling Uchtdorf in oktober 2004 als apostel werd geroepen, werd hij in sommige media afgeschilderd als de 'apostel voor de Duitsers'. Hij maakte terecht duidelijk dat hij geroepen was de Heer te vertegenwoordigen bij het volk, niet andersom. Dat is inderdaad zijn heilige roeping. Te getuigen van de Heer Jezus Christus en Hem te

verkondigen aan 'alle natie, geslacht, taal en volk'.⁴

Ouderling David A. Bednar is tegelijk met ouderling Uchtdorf in het Quorum der Twaalf Apostelen geroepen. Nadat president Uchtdorf in het Eerste Presidium was geroepen, zei ouderling Bednar: 'Het is voor mij een grote zegen geweest om naast president Uchtdorf te zitten, samen met hem te dienen en veel van hem op te steken. Zijn leringen en zijn innemende, minzame manier van doen, inspireren mij om ijveriger te zijn en mijzelf te verbeteren. Ik hou van president Uchtdorf en steun hem in zijn heilige taken.'

Voorsterfelijke ordening

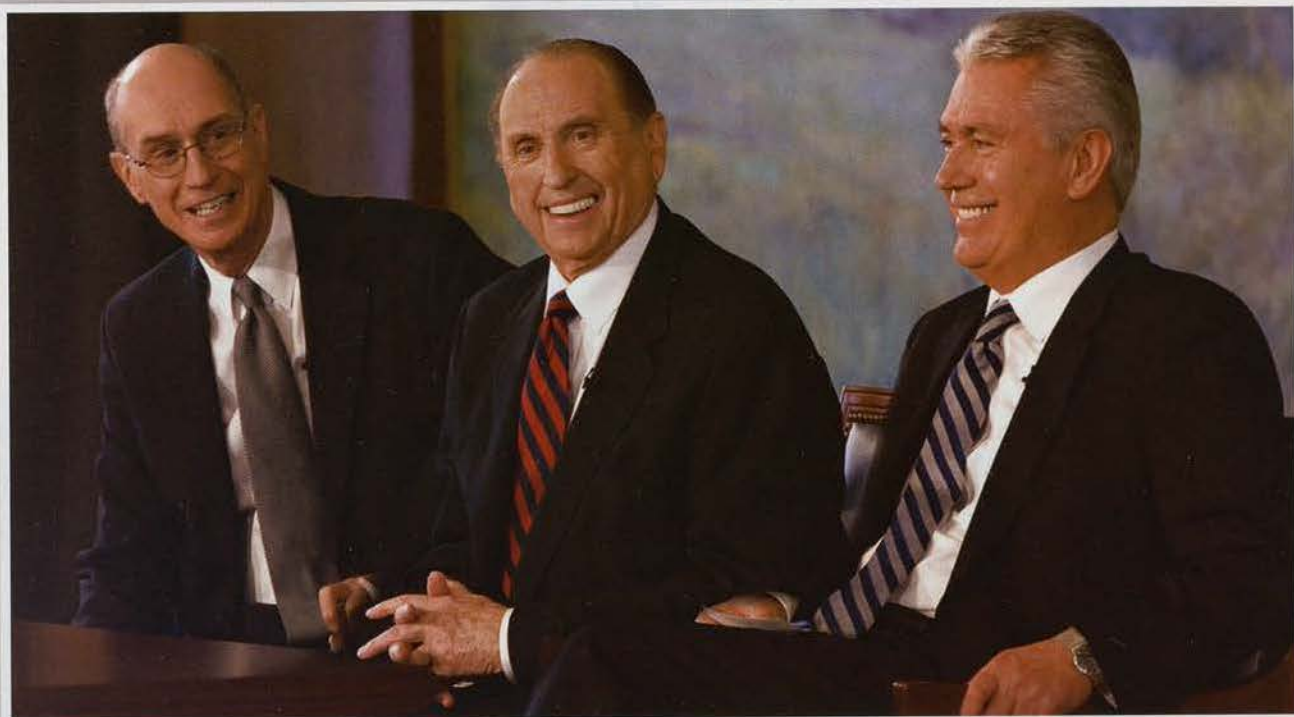
Wie zich verdiept in het leven van deze grote man kan er ook niet omheen dat hij in het voorsterfelijk bestaan is geordend voor deze zware taak. Die leer is zowel door profeten vanouds als hedendaagse profeten verkondigd. Alma heeft verklaard dat priesterschapsliders 'werden geordend: zij waren sedert de grondlegging der wereld [...] geroepen en voorbereid, volgens de voorkennis Gods'.⁵

President Joseph F. Smith (1838–1918) heeft geopenbaard dat leiders (zoals president Uchtdorf) 'tot de edelen en groten behoorden die in het begin waren uitgekozen om heerser in de kerk van God te zijn.

'Ja, vóór hun geboorte ontvingen zij, met vele anderen, hun eerste lessen in de wereld der geesten en werden erop voorbereid om in de bestemde tijd des Heren op aarde te komen, om in zijn wijngaard te werken voor het heil van de zielen der mensen'.⁶

Zou het niet mooi zijn als we de moeder van president Uchtdorf konden vragen of zij ooit voorvoeld heeft dat haar jongste zoon op zekere dag in het Eerste Presidium van de kerk zou worden geroepen? Wat heeft zij gevoeld toen zij haar jonge zoon opvoedde, zijn vrijheid zeker stelde en zijn leven redde? Op een keer waren zij en de kinderen in een openbare gehoorzaal. Zij kreeg de ingeving om het gebouw onmiddellijk te verlaten. Daar het gevoel onmiskenbaar was, eigende ze zich een karretje toe, zette de jonge Dieter erin en maakte zich zo snel mogelijk uit de voeten. Kort daarop werd het gebouw verwoest door een bombardement. De meeste aanwezigen in de gehoorzaal werden

gedood. Zuster Uchtdorf en haar kinderen ontkwamen.

President Uchtdorf herinnert zich dat hij als kind in het naoorlogse Duitsland in uitgebombardeerde huizen speelde en geweren, munitie en andere wapens in het nabijgelegen bos vond. Door de jaren heen heeft hij leren omgaan met de alomtegenwoordige gevolgen van oorlog en de wetenschap dat zijn vaderland zo veel dood en verderf heeft gezaaid. Bovendien waren hij en zijn familie ook slachtoffer van een dictatoriaal bewind.

Later overleefde hij een benarde situatie toen de stuurknuppel van het vliegtuig dat hij vloog vast kwam te zitten. Als dit defect niet verholpen werd, zou het vliegtuig door blijven tolleren en neerstorten. Hoe hij het ook probeerde, het lukte hem niet om de stuurknuppel in beweging te krijgen. De vluchtinstructeur bleef maar roepen dat hij zijn schietstoel moest gebruiken. Uiteindelijk lukte het de oersterke piloot, Dieter F. Uchtdorf, de knuppel los te wrikken en een succesvolle noodlanding te maken. President Uchtdorf erkent dat de hand van de Heer hem uit die moeilijke situatie heeft gered.⁷

De reële kans dat een in Tsjecho-Slowakije

geboren kind uit een gezin van bekeerlingen met een dergelijk gevaarvol leven achter zich in het Eerste Presidium wordt geroepen is statistisch gezien zeer klein. Maar deze bijzondere man was de Heer al bekend en door Hem geliefd nog voordat de wereld was geformeerd. Ja, hij is voorgeordend voor zijn taken als leider in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

En nu staat hij aan de zijde van president Thomas S. Monson bij zijn heilige roeping. President Henry B. Eyring en President Dieter F. Uchtdorf zijn geweldige dienstknechten van de Heer, bereidwillige en kundige raadgevers van de president van de kerk. Deze drie presiderende hogepriesters vullen elkaar aan. De leden van de kerk zullen zich graag en dankbaar voegen naar hun geïnspireerde leiderschap. ■

NOTEN

1. De officiële naam was de Duitse Democratische Republiek.
2. Zie Maleachi 3:10; 3 Nephi 24:10.
3. Zie Dieter F. Uchtdorf, 'Gelegenheid tot getuigen', *Liabona*, november 2004, p. 74.
4. Mosiah 3:20; zie ook Openbaring 14:6; 1 Nephi 19:17; 2 Nephi 26:13; Mosiah 15:28; 16:1; Alma 37:4; IV 133:37.
5. Alma 13:3.
6. IV 138:55-56.

Tegenoverliggende pagina: President Uchtdorf en ouderling David A. Bednar zijn beiden in oktober 2004 in het Quorum der Twaalf Apostelen geroepen. Boven: Het nieuwe Eerste Presidium bij hun voorstelling op 4 februari 2008 tijdens een persconferentie in Salt Lake City.

**Geloof bij
elke voetstap...**

...en een lied in zijn hart

Een tocht van veertig kilometer te voet kon het Braziliaanse lid Paulo Tvuarde er niet van weerhouden om trouw naar de kerk te gaan.

DEIRDRE M. PAULSEN

Als ik de woorden 'Ziet wij zaaien, zaaien daag'lijks'¹ of 'Ik ga daar waarheen Gij mij zendt, o Heer'² hoor of zing, moet ik altijd aan Paulo Tvuarde denken.

Ik heb Paulo op een warme dag in Brazilië ontmoet. De kerkbijeenkomsten waren afgelopen en het kerkgebouw was bijna leeg, op enkele leden na die in de hal zaten. Mijn man, die toen president van het zendingsgebied Curitiba (Brazilië) was, was in gesprek met Edson Lustoza Araújo, de districts-president uit Guarapuava in Paraná.

'Zuster Paulsen', zei broeder Jason Sousa, een van de raadgevers van mijn man, 'heb je die broeder in de hal gezien met modder aan zijn laarzen?'

Veel van de wegen in het zuiden van Brazilië bestaan uit rode aarde, dus modder aan de schoenen is niet ongewoon.

'Je bedoelt die slanke man met donker haar van tegen de dertig?', vroeg ik.

'Ja, hij heet Paulo Tvuarde. Hij loopt bijna elke zondag naar de kerk, behalve als de modder zo diep is dat het hem niet lukt. Dat doet hij al veertien jaar — sinds zijn vijftiende.'

'Hoe ver moet hij lopen?', vroeg ik, niet voorbereid op het antwoord van broeder Sousa.

'O, veertig kilometer', zei hij heel gewoon. 'Hij vertrekt om drie uur in de ochtend om op tijd in de kerk te zijn. Hij doet er acht uur over.'

'Waarom zou hij dat doen?', vroeg ik ongelovig.

'Omdat hij gelooft dat de kerk waar is.'

'Ja, natuurlijk', zei ik, een beetje gegeneerd vanwege het voor de hand liggende antwoord. 'Wat ik bedoel is

Tijdens het ploegen van zijn land in het zuiden van Brazilië plant Paulo Tvuarde evangeliezaadjes door 'zo hard mogelijk' lofzangen van de kerk te zingen, wat belangstelling wekt bij zijn bureu.

waarom hij zo ver moet lopen?'

Broeder Sousa legde uit dat Paulo op het platteland woonde en voor de familieboerderij zorgde. Zo kon zijn 74-jarige moeder, die een hartkwaal had, in Guarapuava wonen, waar ze onder medisch toezicht stond. President Lustoza was haar cardioloog.

'Paulo woont alleen, ploegt het land en voedt de weinige dieren die ze hebben', vertelde broeder Sousa. 'Er is geen elektriciteit of stromend water. De dichtstbijzijnde bushalte is acht kilometer van de boerderij. En wat nog erger is, de bus rijdt niet op zaterdag en zondag. Dus loopt hij naar de kerk.'

President Lustoza, die samen met mijn man de ruimte was binnengekomen, zei dat Paulo gewoonlijk drie van de vier weken in de kerk was. 'Hij komt alleen niet als de wegen onbegaanbaar zijn', zei hij. 'Zondags brengt hij hier de nacht door zodat hij op maandag met de bus terug kan gaan.'

Als Paulo drie van de vier zondagen naar de kerk ging, legde hij elk jaar bijna 1600 kilometer te voet af en was hij ruim 300 uur onderweg om alleen maar naar de kerk te gaan!

Paulo en Rita Tvuarde met hun zoon, Saulo.

Thuis op de boerderij heeft Paulo een manier gevonden om het evangelie uit te dragen. 'Ik besloot om tijdens het ploegen van de akker met mijn ploeg achter het paard zo hard mogelijk lofzangen te zingen', zei hij met een glimlach. 'Mijn burens die ook op hun land bezig zijn, horen me dan en vragen me wat ik aan het zingen ben. Zo kan ik ze over het evangelie vertellen.'

Lopen naar de kerk was niet de enige tocht die Paulo regelmatig maakte bij het uitoefenen van zijn geloof. Twee keer per jaar reisde hij 530 kilometer om de tempel in São Paulo (Brazilië) te bezoeken. Tijdens een van die tempelbezoeken werd hij voorgesteld aan Rita de Cássia de Oliveira, die in de tempel werkte. Odete Lustoza, de vrouw van president Lustoza, had Rita eerder in de tempel ontmoet en had Paulo aangemoedigd om haar te schrijven.

Rita was gewend aan het leven in een grote stad en ze genoot van haar vrienden en de zegeningen van haar lidmaatschap in een grote wijk met een kapel in de buurt. Maar na een verkeringsstijd op lange afstand trouwden

Paulo bestudeert het evangelie bij het licht van een lamp op zijn boerderij, veertig kilometer van het dichtstbijzijnde kerkgebouw van de kerk.

Rita en Paulo in 2003 in de São Paulotempel en ging ze bij hem op de boerderij wonen.

Ze is het boerenleven inmiddels gewend en dankbaar voor de zegen van een tempelhuwelijk. 'Het vinden van een man was het moeilijkst', zei ze. 'Verder kan ik me wel aanpassen.'

Als Paulo tegenwoordig zijn land ploegt, probeert hij nog steeds evangeliezaadjes te planten door lofzangen te zingen voor zijn burens. Ook legt hij nog steeds veertig kilometer af naar de kerk in Guarapuava. Maar nu reist hij met Rita en hun zoon, Saulo, aan zijn zijde. En in plaats van vroeg te vertrekken op zondag, nemen ze vrijdagavond laat de laatste bus van de week. Nadat ze het weekend met andere leden van de kerk hebben doorgebracht en de bijeenkomsten op zondag hebben bijgewoond, gaan ze op maandagochtend met de bus terug naar de boerderij — blij dat ze daarheen zijn gegaan waar de Heer hen heeft gezonden. ■

NOTEN

1. 'We Are Sowing', *Hymns*, nr. 216. ['Ziet, wij zaaïen', *Heilige Lofzangen*, 165.]
2. 'Ik ga daar waarheen Gij mij zendt', lofzang 179.

VOOR KINDEREN • DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • JULI 2008

De Kindervriend

DE GAVE VAN HET EVANGELIE

PRESIDENT HENRY B. EYRING

Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Op veel plaatsen in de wereld is zaterdag marktdag. In Ghana, Ecuador en de Filipijnen brengen mensen hun oogst- en nijverheidsproducten naar de stad om ze te verkopen. Ze praten met mensen die ze onderweg tegenkomen. Onder die bevinden zich heiligen der laatste dagen. Veel van die gesprekken zijn hetzelfde als je elders in de wereld hoort. Maar de heiligen der laatste dagen zijn anders. Dat is te zien in hun ogen en te horen in hun woorden. Ze luisteren aandachtig, met de gelaatsuitdrukking van iemand die echt om je geeft.

Als het gesprek langer dan een paar minuten duurt, komt het op zaken die voor hen allebei erg belangrijk zijn. Dan bespreken ze wat je volgens hen gelukkig maakt en wat je verdrietig maakt. Soms vraagt de ander aan de heilige der laatste dagen: 'Hoe kom je aan zo'n innerlijke rust?' En dan komt er een rustig antwoord. Misschien wel over de verschijning van onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, aan de jonge Joseph Smith. Of over de bediening van liefde van de herrezen Heiland, zoals beschreven in het Boek van Mormon.

Je zou je kunnen afvragen: 'Hoe kan ik dat doen? Hoe kan ik andere mensen iets vertellen over mijn geloof?'

Ik heb enkele getrouwe en doeltreffende getuigen van de Heiland en zijn kerk bestudeerd. Er is geen gemeenschappelijke aanpak in wat zij doen. Sommigen hebben altijd een exemplaar van het Boek van Mormon bij zich om weg te geven. Anderen stellen zich tot doel om voor een bepaalde datum iemand te vinden die de zendingen kunnen onderwijzen. Ze hebben allen

**President Eyring
moedigt ons aan
om anderen over
het evangelie te
vertellen.**

gebeden om erachter te komen wat ze moeten doen.

Als wij willen doen wat we behoren te doen, moeten we in ten minste twee opzichten worden zoals zij. Ten eerste voelen zij dat zij een kind van een liefhebbende hemelse Vader zijn en dat Hij van ze houdt. Daarom wenden zij zich makkelijk en vaak tot Hem in gebed. Ten tweede zijn zij die makkelijk over het evangelie spreken dankbare discipelen van Jezus Christus. Ze stellen de betekenis van het evangelie voor hen persoonlijk zeer op prijs. Door de herinnering aan de gave die ze hebben gekregen, willen ze graag dat anderen die ook krijgen. Ze hebben de liefde van de Heiland gevoeld.

Bid om de kans mensen tegen te komen die aanvoelen dat ze iets beters in hun leven kunnen krijgen. Bid om te weten wat je moet doen om ze te helpen. Je gebeden zullen verhoord worden. Je zult kennis maken met mensen die de Heer heeft voorbereid. En je zult dichter tot je hemelse Vader komen en weten dat je hebt gedaan wat Hij van je verwacht, omdat Hij je liefheeft en vertrouwt. ●

Uit een toespraak tijdens de algemene conferentie van april 2003.

OM OVER NA TE DENKEN

- 1. Wat betekent volgens jou 'aandachtig luisteren, met de gelaatsuitdrukking van iemand die echt om je geeft'?**
Hoe helpt dat om anderen over het evangelie te vertellen?
- 2. Hoe kun je dichter bij je hemelse Vader komen en weten dat je zijn kind bent?**
- 3. Waarom ben je dankbaar om lid van de kerk te zijn?**
Ken je mensen die dezelfde zegen in hun leven zouden willen hebben?

© 2008 Sheri Lynn Dwyer Day

ILLUSTRATION: WHEN KIDNEY DOTS

**Bid voor
kansen
om iemand
over het**

**evangelie
te vertellen.**

**Wees
vriendelijk.**

**Nodig je
vrienden of
vriendinnen**

**uit om mee
naar de
kerk te
gaan.**

**Wees een
goed
voorbeeld.**

**Vertel
anderen
over het
evangelie.**

Noot: Deze activiteit kan
ook worden gekopieerd.
Of ga op het internet
naar www.lds.org. Klik
op 'Languages', vervol-
gens op 'Nederlands' en
onder 'Liabona' op 'tijd-
schrift van de kerk'.

Een zendeling kan ik vandaag al zijn

'En al ware het zo dat u (...) slechts één ziel tot Mij bracht, hoe groot zal dan uw vreugde (...) zijn' (LV 18:15).

LINDA CHRISTENSEN

De apostel Paulus was een geweldige zendeling. Hij zei: 'Ik schaam mij het evangelie [van Christus] niet' (Romeinen 1:16). Paulus reisde naar vele plaatsen om anderen over het evangelie te vertellen. Hij vertelde anderen graag over het evangelie en maakte mensen graag gelukkig.

Samuel, de broer van de profeet Joseph Smith, was de eerste zendeling in de laatste dagen. Sinds die tijd hebben meer dan een miljoen mannen en vrouwen een zending vervuld. Elke zendeling, zoals Samuel Smith en Paulus, heeft een getuigenis van het evangelie en wil het graag aan anderen verkondigen.

President David O. McKay (1873–1970) zei dat 'ieder lid een zendeling' is.¹ Dat betekent dat je nu al een zendeling kunt zijn! Als je met anderen over het evangelie praat, moet je denken aan je doopverbond om altijd aan Jezus Christus te denken. Denk aan deze woorden:

Een zendeling kan ik vandaag al zijn, want het is een heel belangrijk werk.

Ik doe dus elke dag opnieuw mijn best en ik werk aan mijn getuigenis dat eenmaal sterk, getuigenis dat eenmaal sterk zal zijn.²

Activiteit

Haal bladzijde K4 uit het tijdschrift. Knip het huis en de vijf ramen uit. Plak elk raam op een van de plekken in het huis van evangelieverkondiging. Praat met je gezin over de ideeën op de ramen van het huis. Besluit samen wat je kunt doen om nu al een zendeling te zijn. Geef het huis van evangelieverkondiging een plaats waar je gezin het kan zien.

NOTEN

1. Conference Report, april 1959, p. 122.

2. 'Een zendeling wil ik vandaag al zijn', *Kinderliedjes*, p. 90.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Pak spullen voor eenvoudige taken waarbij voorbereiding nodig is. (Voorbeeld van taak: afwassen — benodigde spullen zijn onder andere afwasborstel en zeep; taak: koken — benodigde spullen zijn onder andere een recept en ingrediënten.) Maak een zak klaar met voor elke klas een andere taak. Laat elke klas de zak openen en raden welke taak je ermee kunt doen. Leg uit waarom elk van die spullen nodig is om de taak uit te voeren. Laat elke klas daarover iets in het jeugdwerk vertellen. Leg uit dat we net als de spullen die we nodig hebben om ons op een taak voor te bereiden, we ook bepaalde dingen moeten doen om ons voor te

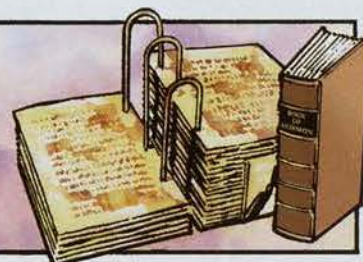
bereiden om een goede zendeling te zijn. Hang evangelieplaten 605 (Een jongen in gebed) en 617 (Onderzoek de Schriften) op het bord en schrijf er de volgende woorden onder: 'Ik bereid me voor om een zendeling te zijn door elke dag te bidden en in de Schriften te lezen.' Laat de kinderen vertellen hoe het naleven van dit beginsel hen kan voorbereiden om een zendeling te zijn. Geef een samenvatting van het verbaal van Alma de jonge en de zonen van Mosiab. Help de kinderen bij het opzoeken van Alma 17:2–3 en lees deze verzen samen. Onderstreep de woorden 'zij hadden de Schriften zorgvuldig onderzocht' en 'zij hadden zich overgegeven aan veel gebed'. Getuig van de kracht van gebed en dagelijkse schriftstudie en hoe ze ons kunnen voorbereiden om zendingen te zijn.

2. Schrijf of plak op een lege doos de woorden 'geloof en geboorzaamheid'. Bedenk enkele praktijkgevallen over geloof en geboorzaamheid voor zowel jongere als oudere kinderen. (Zie Onderwijzen — geen grotere roeping [1999], pp. 170–171.) Schrijf aan het begin van de participatieperiode de volgende woorden op het bord: 'Ik bereid mij voor om een zendeling te zijn door geloof te hebben en geboorzaam te zijn'. Lees de woorden samen met de kinderen. Laat een kind een praktijkgeval kiezen. Laat het kind of de klas zeggen wat ze moeten doen. Leg uit dat er geloof of geboorzaamheid bij nodig is en laat het kind kleine voorwerpen (zoals bonen of steentjes) in de doos leggen. Zing na elke praktijkstudie de woorden 'ik doe mijn plicht, ik volg zijn licht en draag zijn waarheid uit' in 'De Kerk van Jezus Christus' (Kinderliedjes, p. 48). De woorden 'en draag zijn waarheid uit' betekenen dat we zendingen zijn. Ga hiermee door totdat de doos vol is. ●

UIT HET LEVEN VAN DE PROFEET JOSEPH SMITH

Joseph verhuist naar Ohio

In 1831 reisden Joseph en Emma naar Kirtland (Ohio). Toen ze bij de winkel van Newel K. Whitney en Co. aankwamen, sprong Joseph van de slee om een lid van de kerk te begroeten dat hij nog nooit had ontmoet.

Newel K. Whitney!
Daar bent u dus!

U hebt iets op me
voor. Ik ken uw naam
niet, zoals u de mijne.

Ik ben Joseph — de
profeet. U hebt om mijn
komst gebeden.

Wat wilt
u van mij?

Joseph had de familie Whitney in een
visioen zien bidden om zijn komst naar
Kirtland. Hij herkende broeder Whitney
van het visioen.

De kerk telde in die tijd onge-
veer vierhonderd leden. De
meeste leden woonden in
Kirtland. Andere leden gingen
er ook wonen om dicht bij
de profeet te zijn.

Dit is de
profeet Joseph.

Joseph en Emma verbleven enkele weken
bij broeder en zuster Whitney.

Joseph!

Joseph!

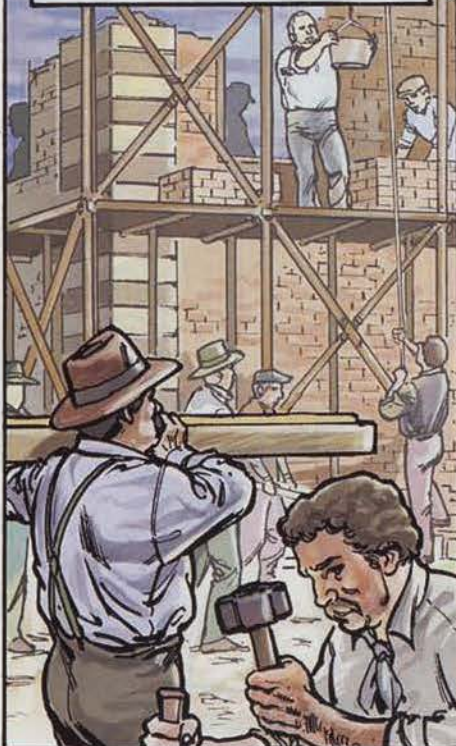
Enkele maanden later verhuisde Joseph met zijn gezin naar Hiram (Ohio), zodat hij en Sidney Rigdon op een rustige plek aan de geïnspireerde vertaling van de Bijbel konden werken.

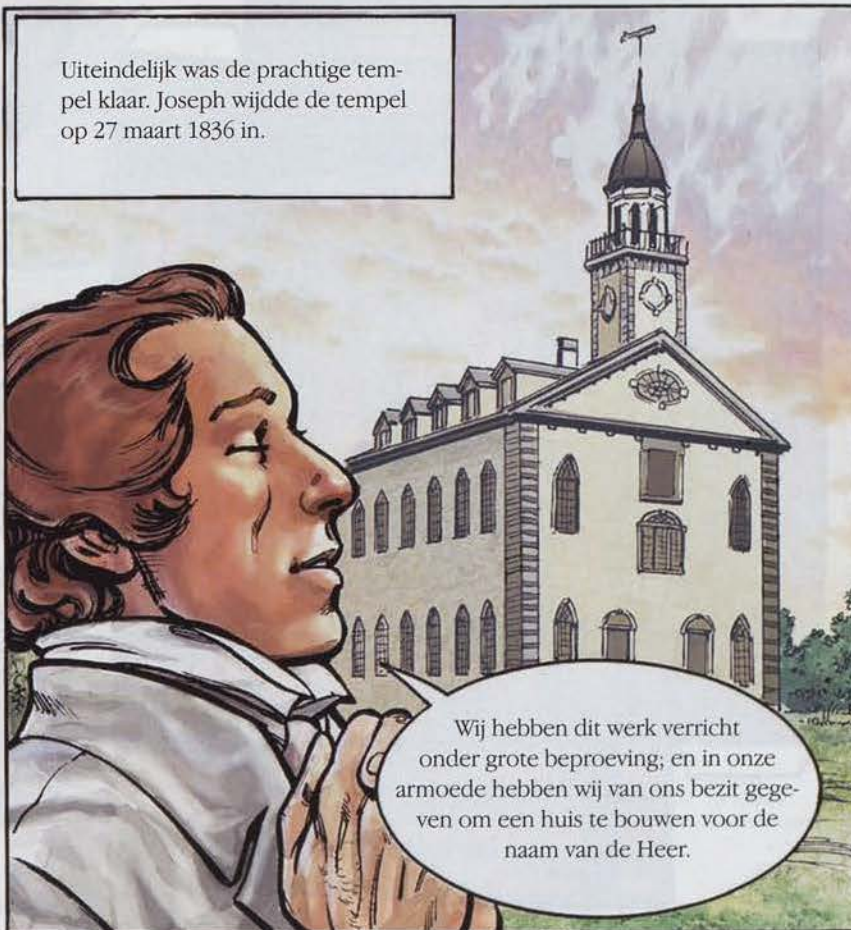
Joseph en zijn gezin bleven een jaar in Hiram wonen. Toen Joseph naar Kirtland terugging, gebod de Heer de heiligen om daar een tempel te bouwen. Joseph zag in een visioen hoe de tempel eruit moest zien.

De heiligen werkten hard en brachten vele offers om de tempel te bouwen.

Uiteindelijk was de prachtige tempel klaar. Joseph wijdde de tempel op 27 maart 1836 in.

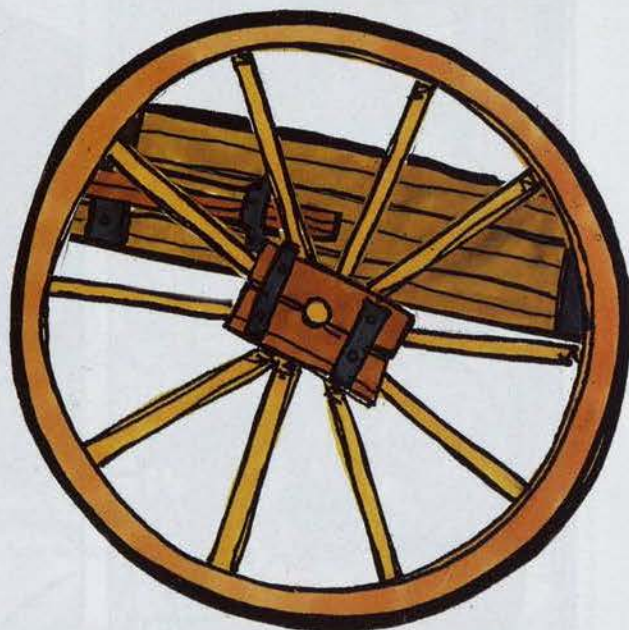
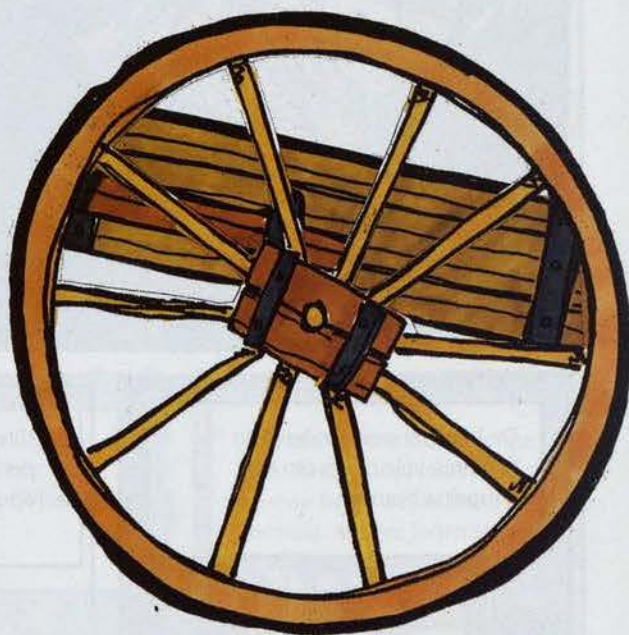

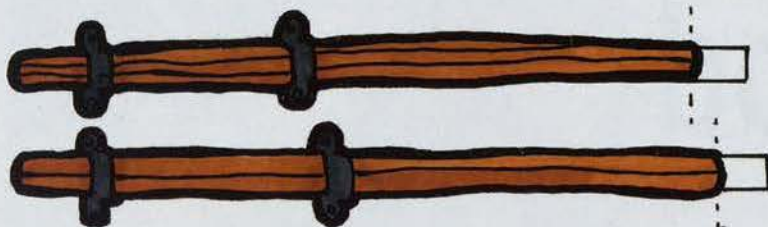
In 1856 begon het eerste handkarrenkonvooi met heiligen der laatste dagen hun reis naar de Salt Lake Valley. In de vier jaren daarna trokken en duwden ruim drieduizend mensen een handkar over de vlakten. Maak je eigen handkar volgens deze instructies. Als je de spullen inlaadt, bedenk dan wat je op je reis zou hebben meegenomen.

Instructies

Haal deze bladzijden uit het tijdschrift, plak ze op dikker papier en knip de stukken uit. Zet de handkar in elkaar door de zijkanten, voorkant en achterkant omhoog te vouwen en de strookjes te vouwen en te plakken. Plak aan elke kant een wiel en trekstang. Plak de dwarsbalk aan de strookjes aan de uiteinden van de trekstangen. Vouw de strookjes van de andere figuurtjes zodat ze rechtop kunnen staan. Plaats de vader en moeder binnen de dwarsbalk. (Plak de arm van de vader buiten de trekstang zodat hij de kar lijkt te trekken.) Plaats de dochter en spullen in de handkar en de zoon waar hij kan helpen duwen. Vergeet niet de pot aan de achterkant te hangen!

MAAK JE EIGEN HANDKAR

Noot: Deze activiteit kan ook worden gekopieerd. Of ga op het internet naar www.lds.org. Klik op 'Languages', vervolgens op 'Nederlands' en onder 'Liabona' op 'tijdschrift van de kerk'.

Zoons en dochters van God

Uit een interview dat Melvin Leavitt had met ouderling Paul K. Sybrowsky van de Zeventig, momenteel werkzaam als president van het gebied Australië.

*'Hebben wij niet allen één Vader?'
(Maleachi 2:10).*

Ik ben geboren uit goede ouders. Mijn vader en moeder waren eerlijk en integer, zoals de kerk dat leert, hoewel ze niet actief waren in de kerk. Mijn vrienden gingen echter naar het jeugdwerk, dus ging ik ook. Ik voelde me er gelukkig en sloeg het nooit over.

Het jeugdwerk werd mijn kerkelijke familie. Ik ging elke week naar de avondmaalsdienst en zat daar met mijn vrienden van het jeugdwerk. Ik begreep niet helemaal de betekenis van het avondmaal, maar wist wel dat ik iets bijzonders voelde wanneer ik ervan nam. Ik voelde wat een verbond was nog voordat ik van het woord had gehoord.

Toen ik twaalf werd, is mijn Aäronische-priesterschapsquorum mijn tweede kerkelijke familie geworden. Ik voel grote liefde en eerbied voor het priesterschap. Als quorumpresident diakenen gaf ik leiding aan quorumvergaderingen en verwelkomde ik pas geordende diakenen met een klein toespraakje. Ik weet nog dat ik zei: 'Dit is het priesterschap van God. Je moet het eren.'

Na de middelbare school ging ik in

dienst bij de reserve. Mijn commandant bood me de gelegenheid om gezagdragend officier te worden in het Amerikaanse leger. Hij was erg vriendelijk, maar ook erg groot en imposant. Mensen weigerden hem gewoonlijk niets. Ik vroeg of ik er thuis eerst eens over kon nadenken.

Ik ging die avond in gebed en moest denken aan het doopgebed in Leer en Verbonden 20:73: 'Door Jezus Christus gemachtigd doop ik u in de naam van de Vader, en van de Zoon, en van de Heilige Geest.'

Ik ging de volgende ochtend terug en vertelde mijn commandant dat ik gezagsdrager wilde worden — maar dan wel gemachtigd door mijn hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus. Ik legde hem uit dat ik op zending zou gaan voor mijn kerk.

Het antwoord op dat gebed was een fantastisch gevoel. Ik heb

Ouderling Sybrowsky met zijn familie in 2006.

dat gevoel steeds weer gehad bij het bidden over belangrijke beslissingen. Het lijkt wel of ik altijd heb geweten dat mijn hemelse Vader en Jezus Christus mij kennen en liefhebben.

Mijn bekering moet al zijn begonnen toen ik de eerste keer in het jeugdwerk was en de Geest daar heb gevoeld. Dat is doorgegaan in mijn Aäronische-priesterschaps-quorums en in het zendingsveld. En dat is nog steeds zo.

Wij zijn allemaal zoons en dochters van onze hemelse Vader. Hij vergeet dat nooit, maar wij soms wel. Daarom heeft Hij ons het beginsel van geloof gegeven om ons eraan te herinneren. Wij ontwikkelen ons geloof in Hem door de mogelijkheid die Hij ons heeft gegeven om ervaring op te doen. Als ik terugkijk op mijn leven, ben ik dankbaar voor de ervaringen die mijn geloof hebben versterkt.

Profiteer van de ervaringen die je hemelse Vader je zal geven. Trek er leringen uit die Hij wil dat je leert. Onze hemelde Vader geeft een ieder van ons ervaringen die ons geloof in Hem en in zijn Zoon versterken.

Als je soms verdrietige ervaringen hebt, vergeet dan niet dat je een zoon of dochter van je hemelse Vader bent en dat Hij je liefheeft. Dat is een vast anker dat er altijd zal zijn. Altijd! Het is eeuwig en onlosmakelijk verbonden met het heilsplan. Je moet er te allen tijde aan vasthouden. ●

Ga je met me mee naar het jeugdwerk?

'Door kleine en eenvoudige dingen [worden] grote dingen (...) teweeggebracht' (Alma 37:6).

RENEÉ HARDING

Gebaseerd op een waar gebeurd verhaal

'De beste zendingen, zowel lid als voltijdzending, doen hun zendingswerk uit liefde.'

Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Anderen over het evangelie vertellen', *Liahona*, januari 2002, p. 8.

Iedereen in groep drie, en ik ook, vond dat Christy op het schoolplein de beste was op het klimrek en op de schommel. Niemand kon zo snel klimmen of hoog schommelen als Christy. In spelletjes was ze ook al zo goed. Maar het belangrijkste voor mij aan Christy was dat we goede vriendinnetjes waren. Tijdens een van de pauzes op school vroeg Christy me eens: 'Ga je met me mee naar het jeugdwerk?'

Ik had nog nooit van het jeugdwerk gehoord. 'Wat is dat?', vroeg ik.

Christy legde uit: 'Het jeugdwerk is iets speciaals voor kinderen bij ons in de kerk. Als je komt, ga je liedjes zingen, krijg je nieuwe vriendinnetjes, leer je nieuwe dingen en ontmoet je mijn jeugdwerklerares — zij is echt héél aardig.'

'Net zo aardig als juf Palmer?', vroeg ik.

Niemand kon zo aardig zijn als onze juf van groep drie in mijn beleving.

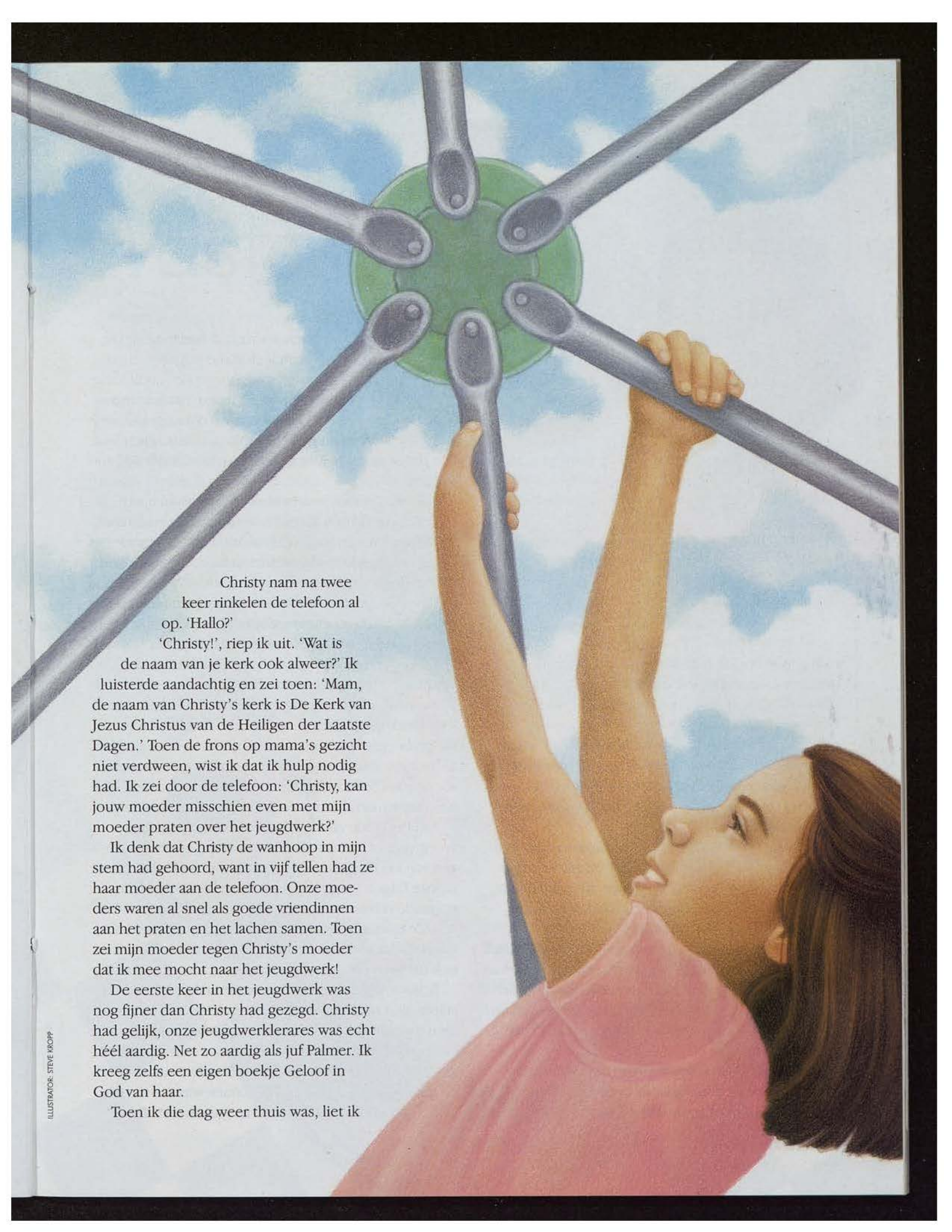
Christy moest lachen. 'Ja, ze is net zo aardig als juf Palmer.'

Na school rende ik de hele weg naar huis om mijn moeder te vragen of ik naar het jeugdwerk mocht. Maar mijn moeder was minder enthousiast dan ik. 'Ik heb wat meer informatie nodig', zei ze. 'Hoe heet Christy's kerk?'

Nou, dat was een moeilijke vraag om mee te beginnen. Ik zei dan ook tegen mijn moeder: 'Ik ben de naam vergeten. Het

is een lange naam en ik had er nog nooit van gehoord.' Ik zag wel aan mama's bezorgde gezicht dat mijn antwoord niet echt hielp.

'Wacht even. Ik ga Christy meteen even bellen!' Ik rende naar de telefoon en draaide het nummer van Christy voordat mama iets kon zeggen.

An illustration of a young girl with long brown hair, wearing a pink shirt, looking up and reaching her arms towards a green circular object in the sky. Six grey, tube-like structures extend from the green circle, resembling a stylized sun or a network. The background is a blue sky with white clouds.

Christy nam na twee
keer rinkelen de telefoon al
op. 'Hallo?'

'Christy!', riep ik uit. 'Wat is
de naam van je kerk ook alweer?' Ik
luisterde aandachtig en zei toen: 'Mam,
de naam van Christy's kerk is De Kerk van
Jezus Christus van de Heiligen der Laatste
Dagen.' Toen de frons op mama's gezicht
niet verdween, wist ik dat ik hulp nodig
had. Ik zei door de telefoon: 'Christy, kan
jouw moeder misschien even met mijn
moeder praten over het jeugdwerk?'

Ik denk dat Christy de wanhoop in mijn
stem had gehoord, want in vijf tellen had ze
haar moeder aan de telefoon. Onze moe-
ders waren al snel als goede vriendinnen
aan het praten en het lachen samen. Toen
zei mijn moeder tegen Christy's moeder
dat ik mee mocht naar het jeugdwerk!

De eerste keer in het jeugdwerk was
nog fijner dan Christy had gezegd. Christy
had gelijk, onze jeugdwerklerares was echt
héél aardig. Net zo aardig als juf Palmer. Ik
kreeg zelfs een eigen boekje Geloof in
God van haar.

Toen ik die dag weer thuis was, liet ik

mama mijn boekje zien en vertelde ik haar alles over het jeugdwerk. Ik zong zelfs het liedje 'Hallo!' (*Kinderliedjes*, p. 130) voor haar en mijn twee broers. Dat liedje hadden alle kinderen ook voor mij gezongen. Toen mama het plaatje van Jezus Christus op de voorkant van het boekje bekeek en een paar bladzijden las, leek ze stilte na te denken. Toen zei ze dat ik elke week met Christy mee mocht naar het jeugdwerk als ik dat wilde.

Nou, dat wilde ik wel! Maar ik ben daarna maar een paar keer geweest omdat de zomervakantie begon en we met ons gezin op vakantie gingen. We pakte onze spullen in de auto en reden van Californië helemaal naar de boerderij van mijn oma in Illinois (VS).

Op de tweede dag van onze reis reden we door Utah en zagen we borden langs de snelweg met de naam van Christy's kerk erop. Het waren uitnodigingen voor iets wat het bezoekerscentrum in Salt Lake City heet. Mama zei dat ze daar wilde stoppen om meer over de kerk te weten te komen.

Toen we het bezoekerscentrum binnenkwamen, werden we bij de deur begroet door een vriendelijke man met een naamplaatje. Hij gaf ons een rondleiding

en mama had veel vragen. De man leek al die vragen graag te beantwoorden. Na de rondleiding schreef mama haar naam en adres in het gastenboek en kruiste ze een vakje aan met 'JA' eraan. Dat betekende dat ze graag meer informatie over de kerk wilde krijgen.

Na onze vakantie kwamen twee jongemannen naar onze flat, die zichzelf 'Elders' noemden. Ze vertelden ons dat ze zendelingen waren die helemaal uit het bezoekerscentrum in Salt Lake City bericht hadden gekregen dat mama meer informatie over de kerk wilde. Ze zeiden dat ze ons gezin graag wilden leren over het plan van onze Hemelse Vader en het evangelie van Jezus Christus. Toen begonnen de zendelingen ons gezin les te geven.

De eerste keer dat we samen naar de kerk gingen, vertelde ik mijn familie dat ze hun armen moesten vouwen als ze in het kerkgebouw waren. Ik had in het jeugdwerk geleerd dat je op die manier eerbied toont. We probeerden die dag allemaal onze armen gevouwen te houden, maar er kwamen zo veel mensen naar ons toe om ons een hand te geven en welkom te heten dat we onze armen al gauw niet meer gevouwen hielden.

Aan het einde van onze lessen met de zendelingen vroegen ze of mama zich wilde laten dopen en lid worden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ze zei dat ze erover moest bidden. De volgende ochtend om zes uur belde mama de zendelingen. Ze zei dat ze de hele nacht had gebeden over haar doop en dat ze dat graag wilde! Mijn broers en ik zeiden ook dat we ons wilden laten dopen.

Ik weet nog goed dat ik het water in de doopvont in stapte. Ik droeg witte kleding en voelde me zo blij van binnen dat ik wel wilde lachen en huilen tegelijk. Ik keek op en zag tranen van vreugde bij mama. Toen keek ik naar Christy, die bijna net zo enthousiast was als ik omdat het eigenlijk allemaal begonnen was toen ze me vroeg: 'Ga je met me mee naar het jeugdwerk?' ●

OP JEZUS GAAN LIJKEN

Vasten met het gezin

'Wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben' (Johannes 8:12).

Een paar jaar geleden besloten we met ons gezin speciaal te vasten voor de slachtoffers van een natuurramp ver bij ons vandaan. Ik stelde voor dat we na ons vasten het muntgeld in onze spaarpotten aan het humanitaire fonds van de kerk zouden geven. We hebben twee potjes waar we muntgeld in doen. Eén ervan is een 'potje vriendelijkheid' — telkens wanneer iemand helpt of iets aardigs doet, stop ik een muntstuk in dit potje. Aan het einde van het jaar gebruiken we dat geld gewoonlijk voor een leuke gezinsactiviteit. De andere spaarpot is een 'potje onvriendelijkheid' — telkens wanneer iemand knorrig is of ruzie maakt, doet hij of zij een muntstuk in dit potje. Het geld in deze pot geven we aan arme kinderen.

Toen we met ons vasten begonnen, telden we ook onze munten. Leonardo van negen haalde vervolgens zijn eigen spaarpot op. Hij pakte al zijn geld en een paar stukken speelgoed en zei dat hij die ook wilde geven. Ook Mariana van twaalf voegde haar geld toe aan de bijdrage. Hoewel de kinderen maar een paar dollars konden bijdragen, was het wel alles wat ze hadden.

Vasten is een offer voor Leonardo en Mariana, en het opgeven van het geld in de potjes was dat eveneens. Maar toen ze hun eigen spaargeld bijdroegen, wist ik dat ze werkelijk gaven om de lijdende kinderen van onze hemelse Vader aan de andere kant van de wereld. ●

Regina Moreira Monteiro, Brazilië

ILLUSTRATOR: APRYL STOTT

**OMDAT IK WEET DAT WE ALLEMAAL KINDEREN VAN GOD ZIJN,
ZAL IK ANDEREN OVER HET EVANGELIE VERTELLEN**

'En al ware het zo dat u al uw dagen arbeidde om dit volk bekering toe te roepen, en slechts één ziel tot Mij bracht, hoe groot zal dan uw vreugde met hem zijn in het koninkrijk van mijn Vader!' (LV 18:15).

Ieder mens is geschapen naar het beeld van God

Breng uit deze boodschap de teksten en leringen naar voren die tegemoet komen

aan de behoeften van de zusters die u bezoekt. Geef uw getuigenis van de leerstelling. Vraag de zusters die u onderwijst om te vertellen wat ze voelen en leren.

Wat weten we over 'geschapen zijn naar het beeld van God'?

Mozes 2:27: 'Ik, God, schiep de mens naar mijn eigen beeld, naar het beeld van mijn Eniggeborene schiep Ik hem; man en vrouw schiep Ik hen.'

President Gordon B. Hinckley (1910–2008): 'Ons lichaam is heilig. Het is in de gelijkenis van God geschapen. Het is geweldig, de kroon op de schepping. Geen camera heeft ooit het wonder van het menselijke oog kunnen evenaren. Er is nog nooit een pomp gebouwd die zo lang en hard werkt als het menselijk hart. Het gehoor en de hersenen zijn een wonder. (...) Deze en andere lichaamsdelen en organen, geven aan hoe goddelijk en geniaal God onze Eeuwige Vader is.' ('Weest rein', *Liabona*, juli 1996, p. 48.)

President Thomas S. Monson: 'God onze Vader heeft oren waarmee Hij onze gebeden hoort. Hij heeft ogen waarmee Hij onze daden ziet. Hij heeft een mond waarmee Hij tot ons spreekt. Hij heeft een hart waarmee Hij liefde en mededogen voelt. Hij

bestaat echt. Hij leeft. Wij zijn zijn kinderen en in zijn gelijkenis geschapen. We lijken op Hem en Hij lijkt op ons.' ('Ik weet dat mijn Verlosser leeft', *De Ster*, april 1988, p. 6.)

Wat kan de kennis dat ik naar het beeld van God ben geschapen voor mij betekenen?

Ouderling LeGrand Richards (1886–1983) van het Quorum der Twaalf Apostelen: 'Er zijn veel mensen die denken dat hun lichaam van henzelf is en dat zij ermee kunnen doen wat zij willen. Paulus maakt echter duidelijk dat het lichaam niet van onszelf is, want het is gekocht en betaald, en "zo iemand Gods tempel schendt, God zal Hem schenden. Want de tempel Gods, en dat zijt gij, is heilig." [1 Korintiërs 3:17.]' (*Een wonderbaar en een wonder*, gereviseerde en uitgebreide uitgave [1976], p. 283.)

Ouderling Joseph B. Wirthlin van het Quorum der Twaalf Apostelen:

'Wij moeten "de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt" leren kennen. (Johannes 17:3.) (...) God kennen is denken zoals Hij, voelen zoals Hij, de macht hebben die Hij bezit, de waarheden begrijpen die Hij begrijpt, en doen wat Hij doet. Zij die God kennen, worden net als Hij, en hebben een leven zoals dat van Hem, ofwel het eeuwige leven. (...) Hij gaf deze opdracht aan zijn Nephitische discipelen: "Welke soort mensen behoort gij daarom te zijn? Voorwaar zeg Ik u: Zoals Ik ben." (3 Ne. 27:27.)' ('Onze Heer en Heiland', *Liabona*, januari 1994, p. 7.)

Susan W. Tanner, algemeen jongevrouwenpresidente: 'Zeggen je ouders (...) ooit: (...) "Vergeet niet dat je een kind van God bent en je overeenkomstig moet gedragen?" Zendelingen dragen een naamplaatje, dat hun er constant aan herinnert dat ze (...) zich fatsoenlijk en netjes moeten kleden, dat ze beleefd tegen andere mensen moeten zijn en dat ze ernaar moeten streven om Christus' beeld in hun gelaat te ontvangen. (...) Door middel van een verbond hebben ook wij de naam van Christus op ons genomen. Zijn naam moet in ons hart gegrift staan. Evenzo wordt er van ons verwacht dat we ons als kinderen van onze hemelse Vader gedragen. Want Hij heeft ons, in ieder geval figuurlijk, met de volgende woorden naar de aarde gestuurd: "Vergeet niet wie je bent!"' ('Dochters van onze hemelse Vader', *Liabona*, mei 2007, p. 107.)

Zie voor aanvullende studie Job 7:17; LV 110:2–3; *Geschiedenis van Joseph Smith* 1:17. ■

Recept voor een gelukkig gezin

Saamborigheid, het evangelie en plezier in het gezin — deze ingrediënten maken dit Zweedse gezin tot een liefdevol geheel.

PAUL VANDENBERGHE

Kerkelijke tijdschriften

Je wordt wakker en hoort iemand in de keuken zingen met een grappige, hoge kopstem. Je vraagt je uiteraard af wat er aan de hand is en kan twee dingen bedenken: (1) 'Dat is mijn zusje die op zoek is naar de koektrommel in de keuken' of (2) 'Ik ben in het verkeerde huis.' Maar als je toevallig bij de familie Ronndahl uit Kavlinge (Zweden) woont, weet je heel goed wat er aan de hand is. Je kijkt er zelfs elke week naar uit — niet wat het zingen betreft, maar wat het gezin het 'hotelontbijt' noemt.

'Ik ben dol op het ontbijt op zaterdagochtend', zegt Isabelle Ronndahl (14) als antwoord op de vraag wat ze zo fijn vindt aan haar gezin. 'Papa maakt het altijd klaar, en dat doet hij voortreffelijk.' De andere kinderen in het gezin vallen haar in koor bij en knikken enthousiast ja.

'We worden wakker door het gezang van papa', legt Andreas (16) uit. Een paar van zijn broers en zussen doen het graag even voor en iedereen moet lachen, ook de ouders, Brynolf en Kristina. Er wordt vaak gelachen bij de Ronndahls thuis. Ze beschrijven vervolgens hoe ze elke zaterdagochtend, na het zingen, allemaal op de

geur van de pas gebakken eieren en spek afkomen. Meer nog dan van het samen eten lijken ze te genieten van het gewoon samen zijn.

Ze praten ook over een ander ingrediënt van hun recept voor een gelukkig gezin: de gezinsavond. Maar

dat is niet altijd zo geweest. 'Ik weet nog dat onze gezinsavonden vooral ellenlange lessen waren', zegt Christoffer (18), met een ondeugende blik in de richting van zijn moeder.

'Soms viel ik van verveling in slaap', voegt Andreas eraan toe, die toen nog maar een jaar of vijf was. 'Maar als ik wakker werd, was er altijd iets lekkers.'

Broeder Ronndahl legt uit dat toen de kinderen nog erg jong waren, zuster Ronndahl regelmatig een les van minstens een uur voorbereidde. De jonge kinderen konden de lessen met moeite tot het eind volgen. Nu hebben de Ronndahls acht kinderen, in de leeftijd van 8 tot 23 jaar oud. De oudste, Rebecka, heeft een voltijdzending vervuld en volgt nu een opleiding in de Verenigde Staten.

Broeder en zuster Ronndahl besloten de gezinsavond anders te gaan aanpakken. 'We riepen het gezin bij elkaar en zeiden: "Wel, wat willen jullie graag doen?"', zegt zuster Ronndahl. De ouders keken er niet echt van op dat de kinderen het eten, de spelletjes en het zingen van lofzangen noemden. Ze vonden zelfs een les wel een goed idee, maar dan wel korter. Broeder Ronndahl vat het mooi samen door te zeggen dat de juiste ingrediënten er wel waren, maar wellicht alleen niet in de juiste hoeveelheden. 'We kwamen erachter dat we ons ook moesten richten op de leuke dingen', zegt hij.

Zuster Ronndahl nam zich voor op maandag extra lekker te koken, om de avond speciaal te beginnen. Voor de gezinsavond zelf ruimden ze genoeg tijd in om spelletjes te doen en te zingen. De les werd ingekort tot

NAASTENLIEFDE

De favoriete tekst in de Schriften van de veertienjarige Isabelle is Moroni 7:45-48. In deze verzen wordt gesproken over naastenliefde, de reine liefde van Christus. 'Ik houd vooral van vers 45', zegt Isabelle. 'Daarin worden de prachtige eigenschappen van naastenliefde genoemd. Door deze verzen wordt ik eraan herinnerd dat naastenliefde het belangrijkste is om terug te keren bij onze hemelse Vader.'

FOTO'S VAN HET GEZIN RONNDAHL: PAUL VANDENBERGHE;
OVERIGE FOTO'S: JOHN LUKE

'BLINDE-DIRIGENTJE' SPELEN

Het favoriete spel voor de gezinsavond van de twaalfjarige Josefin is simpel en erg leuk om te doen. Iedereen gaat in een kring staan en één persoon, de 'dirigent', wordt geblijnddoekt en in het midden geplaatst. De dirigent dirigeert de mensen in de kring naar rechts of naar links door met de vinger een bepaalde kant op te wijzen. De kring verandert de looprichting steeds op aanwijzing van de dirigent. Wanneer de dirigent de handen omhoog doet, staat de kring stil. De dirigent wijst vervolgens willekeurig naar de kring. De persoon naar wie de dirigent op dat moment wijst, moet een of ander geluid maken — hard of zacht of grappig of wat dan ook. Als de dirigent raadt wie het geluid heeft gemaakt, wordt die persoon de dirigent. Wordt er verkeerd geraden, dan gaat het spel verder met dezelfde dirigent.

ongeveer tien minuten. Deze combinatie werkte uitstekend. 'De kinderen begonnen naar de maandagavond uit te kijken', zegt Kristina. 'Iedereen genoot ervan.'

Nu de kinderen wat ouder zijn, zijn de lessen wat langer en diepgaander. Rosanna (20) zegt: 'We hebben tegenwoordig vaak heel goede lessen. We spreken graag met elkaar over het evangelie en andere zaken. Dat is leuk omdat we zo veel opvattingen en ideeën hebben. Nu is het interessanter omdat we over dingen praten waar we over willen praten.' Maar de muziek, de spelletjes en het lekkers maken nog steeds deel uit van het recept.

'Het fijnste vind ik het lekkers en de spelletjes', zegt Josefin (12).

'Het lekkers en de spelletjes natuurlijk', beaamt Christoffer.

'Ik vind de liedjes en de muziek het beste', zegt Rosanna.

'De lessen', brengt Isabelle het er timide uit. Haar broers en zussen delen haar meteen de nodige plaagstootjes uit. 'Nee, echt', voegt ze er serieus aan toe.

'Ik vind alles van de gezinsavond fijn', zegt Andreas. 'De lessen, het zingen, de spelletjes en het lekkers — al die dingen maken het erg leuk. Als we een gezinsavond zouden hebben zonder een les of spelletjes of liedjes, zou ik het gevoel hebben dat er iets ontbreekt.'

'Ik vind het heerlijk wanneer Brynolf en ik niets hoeven te doen voor de gezinsavond', zegt zuster Ronndahl. 'We kunnen rustig

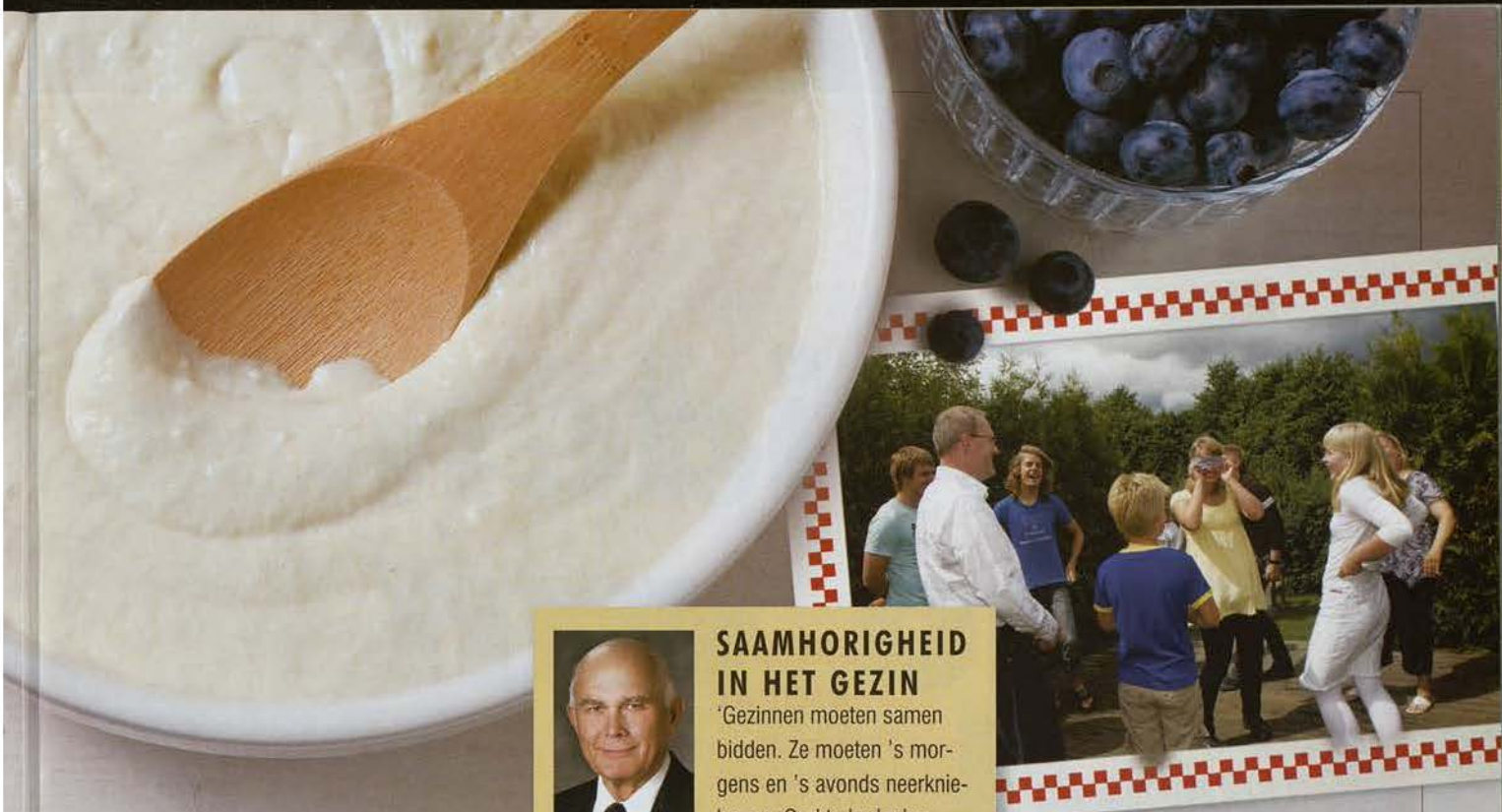
gaan zitten en de kinderen hebben de leiding en verzorgen de les en de versnaperingen. Zij doen alles. Dat vind ik het fijnst.'

De Ronndahls voegen nog een onmisbaar element toe aan hun recept voor een gelukkig gezin: elke zondag na de kerk houden ze gezinsraad. Ze nemen de taken van iedereen door voor de volgende gezinsavond. De taken worden gerouleerd, zodat iedereen wel een keer aan de beurt komt voor alle taken — van de les en de versnaperingen tot

de Schriften. Ze bespreken ook de terugkerende karweitjes in huis en hoe het met elk gezinslid gaat.

Het gezin komt echter niet alleen op zondag en maandag bij elkaar. Samuel (10) en Johannes (8) zijn de jongsten thuis en zeggen allebei te genieten van de uitjes en picknicks die ze samen als gezin hebben. Hun

SAAMHORIGHEID IN HET GEZIN

'Gezinnen moeten samen bidden. Ze moeten 's morgens en 's avonds neerknien om God te bedanken

voor hun zegeningen en Hem om hulp bij hun problemen te vragen.

'Gezinnen moeten samen naar de kerk gaan om aan de diensten en activiteiten deel te nemen.

'Gezinnen moeten ook gezamenlijk studeren en leren. (...)

'Gezinnen moeten ook samen werken. (...) Ze moeten ook samen spelen, zodat leuke ervaringen in verband gebracht worden met de gezinsactiviteiten.

'Gezinnen moeten samen overleggen, en alle zaken bespreken die met de gezinsleden te maken hebben.

'Gezinnen moeten ook samen eten. De maaltijden zorgen voor een natuurlijk samenzijn waarbij het gezin kan communiceren.'

Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Parental Leadership in the Family', Ensign, juni 1985, pp. 10-11.

vader is het met hen eens. 'We gaan graag zwemmen, overal — in een meer, in de oceaan, in een rivier', zegt broeder Ronndahl. Er is zelfs sprake van een echte 'gezinsband': iedereen kan wel een of meer instrumenten bespelen en ze komen dan ook graag bij elkaar om te zingen en muziek te maken.

De Ronndahls hebben door hun saamhorigheid niet alleen een hechte familieband, maar zijn ook elkaars beste vrienden geworden. Ze geven elkaar liefde en steun. Ze versterken elkaar. Daarom brengen ze waarschijnlijk ook zo graag zo veel tijd met elkaar door.

De ouders en kinderen in het gezin Ronndahl versterken echter niet alleen elkaar, maar ook hun wijk en ring. 'We gaan naar alle activiteiten in de ring en alle uitjes en conferenties voor de jeugd', zegt broeder Ronndahl. 'We moedigen onze kinderen aan om betrokken te zijn bij alles wat er in de ring en in de wijk gebeurt. De wijken zijn hier niet zo groot, dus hebben we veel ringactiviteiten om de jeugd zo veel mogelijk bij elkaar te brengen.' Daarnaast volgen de

oudere kinderen seminarie. Beide ouders zijn wel eens tegelijk als seminarieleerkracht werkzaam geweest. Uiteraard zijn ze ook actief in hun klassen en quorums in de kerk.

Dit zijn de ingrediënten, in de juiste verhouding, waardoor iedereen in dit gezin zo goed met elkaar kan opschieten. Van de jongste tot de oudste, van ouder tot kind zijn ze allemaal graag samen omdat ze van elkaar houden. En ze hebben nogal wat dingen die ze graag samen doen, van zwemmen in de oceaan tot 'blinde-dirigentje' spelen op de gezinsavond (zie zijkolom). 'Een van de fijnste dingen in ons gezin vind ik de muziek', zegt zuster Ronndahl.

'We zijn een muzikale familie. We mogen graag zingen.'

Ja, de Ronndahls mogen allemaal graag zingen. Ze horen ook graag iemand zingen — vooral met die grappige kopstem in de keuken op zaterdagochtend. ■

De leidende hand van God

De Heer zal jouw leven voor zijn doeleinden vormgeven als je Hem daartoe de gelegenheid geeft. Grote zegeningen zullen eruit voortvloeien.

OUDERLING WOLFGANG H. PAUL
van de Zeventig

Hoe zal je leven er over pakweg tien, twintig jaar uitzien? Wat voor werk of welke baan zul je dan hebben? Welke roepingen zul je hebben in de kerk? Hoe zal je gezin er uitzien?

Al die vragen kan ik met absolute zekerheid voor je beantwoorden: ik zou het echt niet weten. Maar ik weet net zo zeker dat God het *wel* weet. Als je vertrouwen in Hem stelt en je leven in zijn handen legt, zul je merken dat Hij je leven een onverwachte wending kan geven waaruit prachtige ervaringen en mogelijkheden voortvloeien.

‘Vertrouw op de Here met uw ganse hart en steun op uw eigen inzicht niet.

Ken Hem in al uw wegen, dan zal hij uw paden recht maken.’ (Spreuken 3:5-6.)

Dezelfde God die het lot van landen en volken bestuurt, geeft genoeg om jou als een van zijn kinderen om je persoonlijk te zegenen. Ik heb deze beide voorbeelden van de leidende hand van God zelf gezien en meegemaakt.

Zegeningen voor landen en volken

Toen ik opgroeide, was Duitsland een verdeelde natie. Ik woonde in het vrije westelijke deel, waar democratie en voorspoed heersten. Het oostelijke deel viel onder een communistisch regime dat sterke banden had met de Sovjet-Unie. Oost-Duitsland en West-Duitsland werden van elkaar gescheiden door een grens van muren, prikkeldraad, mijnenvelden en bemande wachttorens met bewakers uitgerust met machinegeweren. Achter die grens zaten in het oosten diverse getrouwe heiligen der laatste dagen die geen kant op konden, maar wel verlangden naar de vrijheid om te aanbidden en naar de zegeningen van de tempel.

Als leden van de kerk wisten we dat het evangelie eens — zoals in profetieën was voorspeld — in de gehele wereld gepredikt zou worden (zie Matteüs 24:14). De legers leken echter zo sterk en de overheid zo verhard, dat we bang waren dat alleen een groot internationaal conflict of andere wereldramp de nodige veranderingen in Oost-Duitsland, Polen en de andere landen

Dezelfde God die spreekt tot profeten en het lot van landen en volken bestuurt, is ook gewillig om tot jouw hart te spreken door zijn Geest. Hij zal je in je leven leiden en er veel meer van maken dan je dat zelf kunt doen.

onder het Sovjet-regime teweeg konden brengen.

De Heer wist beter. President Spencer W. Kimball (1895–1985) riep alle leden van de kerk op om te bidden dat de grenzen zouden opengaan. Langzaam maar zeker begonnen er wonderbaarlijke dingen te gebeuren. De Oost-Duitse overheid stond de bouw van een tempel op haar grondgebied toe en de Freibergtempel (Duitsland) werd in 1985 ingewijd. In 1988 besloot de overheid, op verzoek van de kerkleiders, zendelingen toe te laten in het land en mochten zendelingen van Oost-Duitsland in andere landen dienen. In november 1989 opende de Oost-Duitse regering de Berlijnse Muur, die al snel werd neergehaald. Ook de regering kwam ten val en Duitsland werd herenigd onder een democratische regering.

Geschiedkundigen noemen vele oorzaken voor deze grote gebeurtenissen. Maar ik weet heel zeker dat de leidende hand van de Heer erachter zit en de bestemming van deze landen heeft gestuurd om zijn doeleinden te bereiken.

Persoonlijke leiding

Diezelfde God heeft zijn oog ook op jou persoonlijk gericht en zal je in je leven leiden en vormen tot zegen voor jezelf en voor anderen — als je Hem daartoe uitnodigt. Ik weet dat omdat Hij mijn leven heeft gevormd en zijn belofte is nagekomen dat wanneer ik Hem op de eerste plaats stel, Hij me zal zegenen met al het andere dat ik nodig heb. Dat heb ik vaak in mijn leven zien gebeuren.

Met ons gezin waren we de enige heiligen der laatste dagen in onze stad van 60.000 mensen. We deden ons best om het evangelie na te leven. Ik voelde vaak de Geest en twijfelde eigenlijk nooit aan de waarheid van de kerk. Maar toen ik in militaire dienst was, had ik een sterk verlangen om voor mezelf

te weten dat het Boek van Mormon waar is. Ik zocht een rustige plek op en volgde de raad op die in het Boek van Mormon staat (zie Moroni 10:4–5). Ik vroeg het aan God. En ik ontving een getuigenis — een kalm, warm gevoel van vrede en grote vreugde dat ik nooit zal vergeten.

Na mijn militaire dienst volgde ik een opleiding in militair bestuur bij de West-Duitse overheid. De opleiding was zwaar, maar ik kreeg een brede kennis op het gebied van financiën, vastgoed, juridische zaken en dergelijke. Ik had toen ook een roeping in het districtspresidium. Terwijl mijn medestudenten op zondag aan het studeren waren, was ik bezig met mijn kerktaken en bracht ik tijd met mijn gezin door. Het was niet eenvoudig, maar de beloften van de Heer zijn waar en je kunt erop vertrouwen. Ik deed niet onder voor de andere studenten.

Nadat ik was afgestudeerd, heb ik acht jaar voor de overheid gewerkt. Ik was verzekerd van een baan voor het leven en een zeer goed pensioen. Mijn leven leek al helemaal te zijn uitgestippeld. Toen vroeg de Presiderende Bisschop van de kerk mij of ik gewillig was om

naar Frankfurt (Duitsland) te verhuizen en als gebiedsvertegenwoordiger voor Europa te gaan werken. Ik zou de zekerheid van mijn baan en toekomstige pensioen moeten opgeven. Maar toen mijn vrouw en ik erover in gebed gingen, voelden we dat het goed was. Vanaf die tijd heeft mijn leven een andere, maar zeer gezegende wending gekregen.

Door mijn opleiding bij de overheid was ik voorbereid op vele zaken waarmee ik in mijn nieuwe verantwoordelijkheid te maken kreeg. Door deze baan aan te nemen, was ik later in de gelegenheid als zendingspresident te dienen. Dat zou nooit hebben gekund als ik nog bij de overheid had gewerkt.

Ik vertel je deze dingen met grote dankbaarheid en niet om op te scheppen, maar om aan te tonen dat de Heer jouw leven voor zijn doeleinden zal vormgeven als je Hem daartoe de gelegenheid geeft. Grote zegeningen

zullen eruit voortvloeien. Ik kan je beloven dat Hij je niet alleen zal zegenen in belangrijke zaken zoals je werk, maar als je tot Hem bidt, zal Hij jou ook zegenen bij kleine, dagelijkse problemen. Dat heb ik vaak in mijn leven ondervonden.

Dagelijkse zegeningen

Ik weet nog dat ik als gemeentepresident eens met het jaarlijkse tiendenrapport bezig was. Het was een prachtige winterdag en ik stond op het punt met mijn vrouw een wandeling te gaan maken. Als ambtenaar was ik gewend aan administratieve zaken, dus dit leek een peulenschil. Maar ik kreeg de cijfers in de balans telkens niet kloppend. Ik bleef het maar proberen en raakte gefrustreerd omdat ik er niet uit kwam. Ik vroeg mijn hemelse Vader om hulp.

Na het gebed was alles in mijn beleving nog net zo. Maar ik kreeg een ingeving om een bepaald gedeelte van de lijst met kwitanties nog eens nader te bekijken. In die tijd zaten de kwitanties nog in een blok bij elkaar en ik ontdekte dat twee kwitanties aan elkaar waren geplakt en er als één kwitantie uitzagen. Het probleem was opgelost.

Je hebt vast ook wel eens van die probleempjes die ik onlangs had. Ik had een nieuwe, snelle modem voor mijn computer gekocht, maar toen ik alles volgens de instructies had aangesloten, werkte het niet. Ik zocht de instructies voor het oplossen van problemen op, sloot alles opnieuw aan en belde de helpdesk van de fabrikant, maar nog steeds geen resultaat. Ik liet het apparaat zelfs testen in de winkel waar ik het had gekocht, maar ze konden geen defect vinden. Ik nam het dus weer mee naar huis. Maar deze keer dacht ik eraan om te bidden. Dat was het enige wat ik anders deed. Het apparaat werkte daarna wel en werkt nu nog steeds.

Je hebt gezien dat sommige gebeurtenissen invloed hadden op landen en volken. Sommige hebben het verloop van mijn leven beïnvloed. En sommige lijken onbeduidend in een groter perspectief. Maar dat is nu

juist mijn punt. Dezelfde God die spreekt tot profeten en het lot van landen en volken bestuurt, is ook gewillig om tot jouw hart te spreken door zijn Geest. Hij zal je in je leven leiden en er veel meer van maken dan je dat zelf kunt doen. Ook zal Hij je helpen bij de dagelijkse uitdagingen in je leven als je op Hem vertrouwt en op Hem steunt.

Hij kent jou, Hij houdt van jou en zijn beloften staan vast. ■

Dit is de tijd

Een jonge heilige der laatste dagen zijn in Oekraïne betekent dienstbaar zijn en leiding geven — hier en nu.

JANESSA CLOWARD

Stel je voor dat je lid van de kerk bent in een plaats waar iedereen een bekeerling is. Er zijn hier nog maar sinds een paar jaar zendelingen. En als je zeventien bent, wordt je geen presidente van de lauwer-meisjes maar geroepen als jeugdwerkpresidente.

Dat is precies zoals Oksana Fersanova de kerk beleeft. Oksana woont in Kmelnitski (Oekraïne) en was een van de eerste dopelingen toen haar woonplaats in 2006 voor

het zendingswerk werd geopend. Al vrij snel na haar doop werd ze geroepen als jeugdwerkpresidente voor de kleine groep die in haar woonplaats bijeenkomt.

Oksana is, zoals de meeste tieners hier in

de kerk, erg betrokken en toegewijd en enthousiast om anderen over de waarheid te vertellen in een land waar het evangelie begint te wortelen. In gebieden zoals Kmelnitski zorgen de jonge bekeerlingen voor energie, optimisme en onwrikbare getuigenissen van het evangelie, en versterken zo de kerk in Oekraïne.

Wachten op het evangelie

Oksana had een getuigenis van Jezus Christus, maar kreeg pas een getuigenis van zijn herstelde evangelie nadat haar vrienden haar een exemplaar van het Boek van Mormon hadden gegeven.

'Toen ik over Jezus Christus las die tot de Nephieten sprak, kreeg ik een speciaal gevoel en wist ik dat Hij van me hield. Ik bad en kreeg een getuigenis dat Hij mijn Heiland is en dat het Boek van Mormon waar is', zegt Oksana.

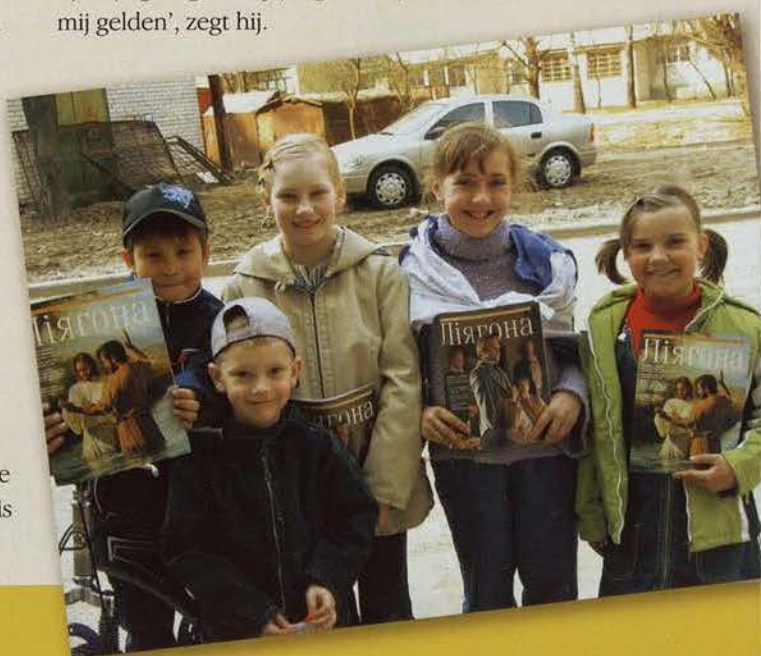
'Ik wist dat als Joseph Smith het Boek van Mormon had vertaald en het boek waar was, hij zeker een profeet van God moest zijn en het evangelie van Jezus Christus had hersteld', zegt ze.

Haar vrienden onderwezen haar verder in het evangelie omdat er toen nog geen zendelingen waren in Kmelnitski. Vier jaar lang bestudeerde ze het evangelie en leefde ze de beginselen ervan zo goed mogelijk na, en bad ze dat de zendelingen zouden komen.

Uiteindelijk kwamen ze in maart 2006. Oksana en haar vriend Sasja Kubatov waren de eerste twee dopelingen in Kmelnitski.

Sasja was nog maar veertien jaar toen hij een exemplaar van het Boek van Mormon kreeg van zijn oudere zussen, die in een andere plaats lid van de kerk waren geworden.

'Ze wezen me op het feit dat ik veertien was, net als Joseph Smith toen hij het eerste visioen kreeg. Hij werd rijkelijk gezegend op jonge leeftijd, en dat kon ook voor mij gelden', zegt hij.

En dus begon hij te lezen. Hij las tot aan de Jesaja-hoofdstukken in 2 Nephi en stopte er toen mee. Hij las een jaar later weer in het Boek van Mormon, maar las het meer als een historisch document en niet met het verlangen om de waarheid ervan te kennen.

Toen hij het Boek van Mormon echter voor de derde keer las, richtte Sasja zich minder op de geschiedenis maar meer op het werk van God dat erin was opgetekend.

'Toen ik het las, dacht ik dat het waar was maar had ik nog geen sterk getuigenis', geeft hij toe. 'Ik wilde met de zendelingen spreken.'

De zendelingen kwamen enkele jaren later in de stad en beantwoordden al zijn vragen en hielpen

hem bij de voorbereiding op zijn doop en bevestiging.

'Toen ik het water in liep om gedoopt te worden, had ik geen twijfels meer en wist ik dat Joseph Smith een profeet was en het evangelie waar is', zegt hij. 'Ik was niet bang, ook al wist ik dat de rest van mijn leven anders zou zijn.'

Zijn leven is nu ook anders. Als huisonderwijzer leert Sasja hoe hij het priesterschap kan grootmaken dat hij draagt en werkzaam kan zijn in het koninkrijk van de Heer.

Binnen een jaar na zijn doop doopte Sasja zijn moeder en zijn grootvader. Zijn hele familie is nu lid van de kerk en Sasja kijkt ernaar uit het evangelie aan anderen te brengen.

'Ik bereid me voor op een zending zodat ik het evangelie kan verkondigen en iemand anders tot God kan brengen', zegt hij. 'Zijn werk moet voortgaan.'

Meer bekeerlingen volgen

Misja Sukonosov had nooit kunnen denken dat deelname aan de Engelse lessen

Tegenoverliggende bladzijde: Oksana Fersanova, een bekeerlinge van de kerk, is dol op het onderwijzen in het jeugdwerk. Een groepje kinderen in Tsjernichiv houden exemplaren van de Liahona omhoog. Links: Sasja Kubatov vertelde zijn familie over het evangelie en bereidt zich voor op een zending in het zendingsgebied Jekatarinaburg (Rusland). Onder: het centrum van de stad Lvov.

Boven: Misja liet zich dopen toen hij zestien jaar was en zegt over zijn bevestiging: 'Ik voelde kracht in mij stromen toen mij de handen werden opgelegd, en ik voelde me geweldig.' **Rechts:** Misja doopte zijn moeder, Olga, zes maanden nadat hij zich had laten dopen. **Onder:** zendelingen, leden van de gemeente en familie ondersteunden Olga op haar doopdag. **Tegenoverliggende bladzijde:** Joeri Voinarovitsj geniet van zijn roeping als zendingsleider en administrator in de gemeente.

door de zendelingen in Tsjernichiv hem naar het herstelde evangelie van Jezus Christus zou leiden. Maar dat veranderde toen hij de lessen enkele maanden had bijgewoond.

Misja genoot van de geest die hij voelde als de zendelingen hem Engels leerden. Toen hij hun uitnodiging om de kerk te bezoeken op een gegeven moment aannam, was hij verrast dat hij daar dezelfde geest voelde.

Uiteindelijk vroeg een van de zendelingen Misja om gewoon datgene te doen waarvan hij wist dat het goed was en gedoopt te worden.

Misja wist dat er veel moed voor nodig was om tegen de tradities van zijn familie in te gaan. In Oekraïne zijn de meeste mensen hun leven lang lid van

de grootste kerk. Zijn familie vormde daar geen uitzondering op.

Zijn moeder wilde dat hij een paar jaar zou wachten met zijn doop, dus stemde hij erin toe te wachten tot hij zestien werd. Intussen ging hij elke week naar de kerk en begon hij als pianist in de gemeente te fungeren.

'Dat heeft me geholpen om elke zondag te komen, anders zou er niemand zijn om te spelen', zegt Misja.

Na al het wachten werd Misja uiteindelijk op 1 juli 2006 in de rivier de Desna gedoopt. Toen wist hij nog niet hoe snel zijn familie zijn voorbeeld zou volgen.

Zijn moeder, Olga, begon naar de kerk te gaan om meer te leren over het nieuwe geloof van haar zoon. Ze kwam zo vaak dat de gemeentepresident haar vroeg in de avondmaalsdienst op het orgel te spelen, zodat Misja als dirigent kon worden geroepen.

Olga kreeg na het horen van de getuigenissen van de leden — en ook dat van haar

zoon — na zes maanden zelf een getuigenis. Misja doopte zijn moeder in december 2006.

Olga speelt nog steeds elke week op het orgel. Misja is nu zeventien en is druk met het helpen van het gemeentepresidium, als gemeentezending en als dirigent in de avondmaalsdienst.

'Ik weet dat de kerk mij nodig heeft', zegt hij. 'Ik ben erg dankbaar voor deze gelegenheden om te dienen. De kerk helpt mij doordat ik anderen help.'

Het geloof vinden

In Lvov, een plaats in het westen van Oekraïne, begonnen Joeri Voinarovitsj en zijn familie naar de waarheid te zoeken toen hij nog maar net tien jaar oud was. Een aantal jaren lang bezochten ze verschillende kerken. Toen nodigde zijn oom hen uit voor een bezoek aan een gemeente van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en werden Joeri's ouders al snel gedoopt en bevestigd.

'Eerst ging ik niet mee', zegt Joeri. 'Ik bleef zelf verder zoeken.'

Maar zijn ouders, die wisten dat de kerk waar was, lieten hun zoon niet zomaar los. Ze nodigden Joeri

uit voor de Engelse les en activiteiten voor de jeugd, plus de bijeenkomsten op zondag. Uiteindelijk nodigden de zendingen hem zelf uit om Engelse les te volgen.

'Tegen hen kon ik geen nee zeggen', zegt Joeri. Dus ging hij erheen. Vervolgens ging hij naar de kerk. En uiteindelijk liet hij zich dopen.

'Sinds die dag heb ik nog vele ervaringen gehad die mijn getuigenis en karakter hebben gesterkt en gevormd tot wie ik nu ben', zegt hij.

'Ik zie vaak mensen die de gevolgen moeten dragen van slechte keuzes die ze hebben gemaakt' zegt hij. 'Ik snap wel dat het soms moeilijk is om steeds de verleidingen en de druk van leeftijdsgenoten te weerstaan. Maar later zien we de zegeningen die uit gehoorzaamheid voortvloeien.'

Joeri is nu zeventien jaar en is werkzaam als zendingsleider en administrateur in de gemeente Lvov.

'Ik ben erg dankbaar voor de kerk en alles wat ze voor mij betekent', zegt Joeri. 'Ik houd van deze kerk. Ik moedig iedereen aan de roede van ijzer vast te houden en deze nooit meer los te laten.' ■

Een jaar vóór het nummer van de *Liahona* verschijnt: planning wordt voltooid. Artikelen worden geselecteerd of geschreven.

Tien maanden vóór het nummer verschijnt: artikelen van redactiemedewerkers, presidia van hulporganisaties of algemene autoriteiten worden gereviseerd. Inzendingen van lezers worden dan eveneens gereviseerd.

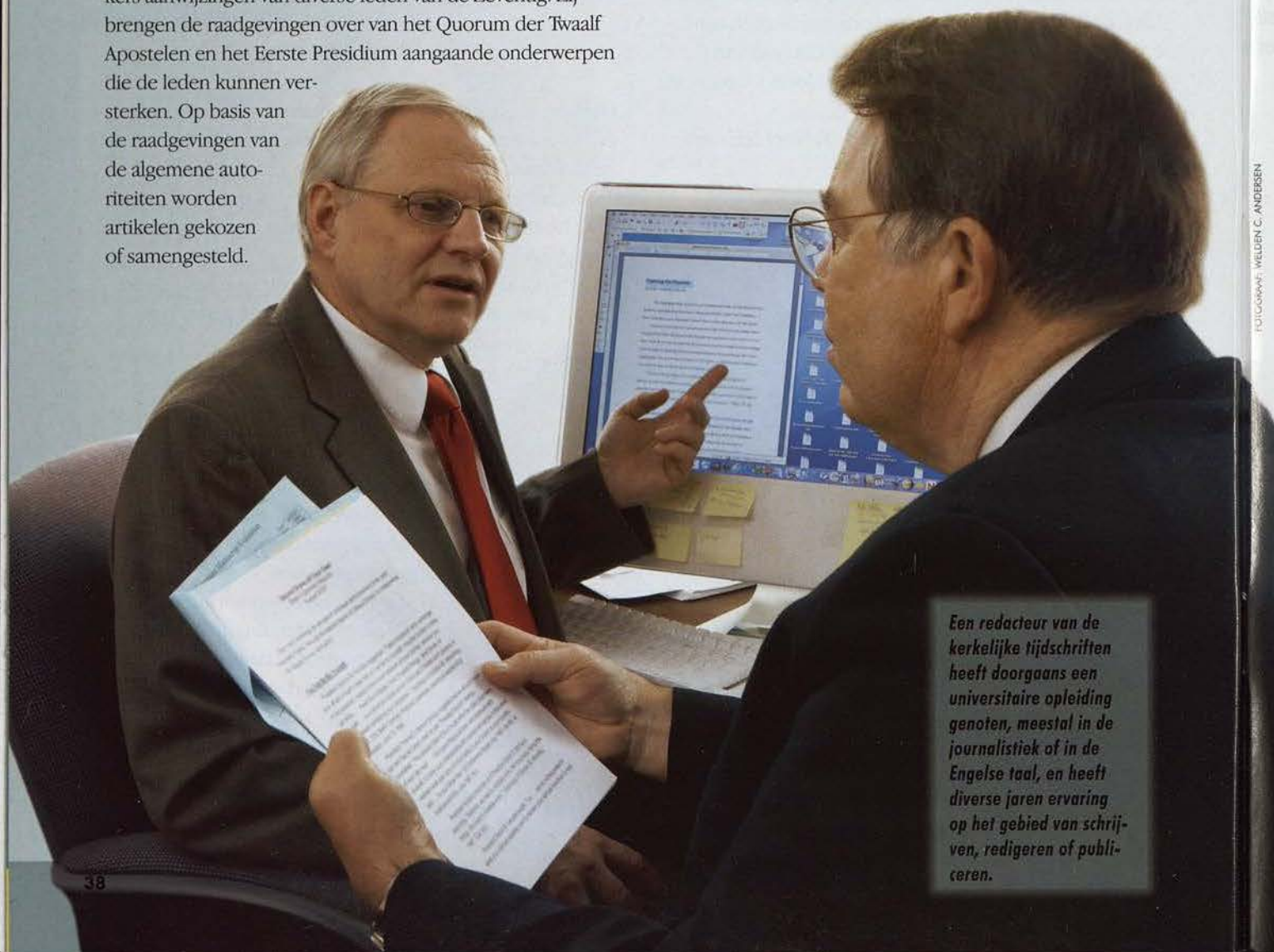
IN DE MAAK: Kerkelijke

Hebt u zich weleens afgevraagd hoe de kerkelijke tijdschriften tot stand komen? Kijk eens naar het tijdschrift dat u in handen hebt — bent u dan ook benieuwd wat en wie er allemaal bij komen kijken?

De redactie geeft u graag een rondleiding om u te laten zien hoe deze publicaties tot stand komen.

Wanneer u dit tijdschrift leest, is de planning al begonnen voor de uitgave die over een jaar zal verschijnen. Bij het voorbereiden van de uitgave krijgen de redactiemedewerkers aanwijzingen van diverse leden van de Zeventig. Zij brengen de raadgevingen over van het Quorum der Twaalf Apostelen en het Eerste Presidium aangaande onderwerpen die de leden kunnen versterken. Op basis van de raadgevingen van de algemene autoriteiten worden artikelen gekozen of samengesteld.

De redactiehoofden van de Liahona en Ensign bespreken een artikel voor een komende uitgave.

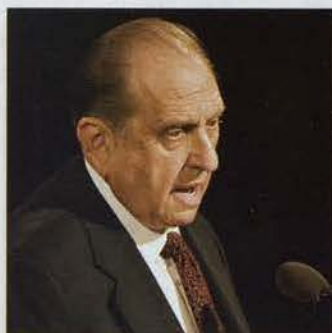
Een redacteur van de kerkelijke tijdschriften heeft doorgaans een universitaire opleiding genoten, meestal in de journalistiek of in de Engelse taal, en heeft diverse jaren ervaring op het gebied van schrijven, redigeren of publiceren.

Negen maanden vóór het nummer verschijnt: artikelen worden gecontroleerd door een aangewezen comité en door algemene autoriteiten.

Acht maanden vóór het nummer verschijnt: artikelen krijgen een plek in het tijdschrift. (De deadlines voor de *Friend*, *New Era* en *Ensign* lopen parallel, maar dan twee tot drie maanden later.)

e tijdschriften

De vier belangrijkste bronnen voor tijdschriftartikelen

Toespraken of geschriften van de profeet en andere algemene autoriteiten of kerkleiders kunnen als artikel worden gebruikt.

Leden van de Zeventig en presidia van de hulporganisaties schrijven artikelen die de lessen van de kerk ondersteunen.

Redacteurs van de kerkelijke tijdschriften schrijven artikelen over een onderwerp na het nodige onderzoek of een bezoek aan heiligen der laatste dagen in een bepaalde plaats.

U, de lezer, schrijft een artikel. Uw inzendingen geven via de tijdschriften een stem aan de ervaringen van heiligen der laatste dagen over de hele wereld.

Een uitgave plannen

De planning begint altijd met de *Liabona*, die periodiek in 51 talen wordt vertaald. Dit tijdschrift verschijnt maandelijks in 21 talen. In talen met minder abonnees krijgen de lezers de *Liabona* vier tot zes keer per jaar. Lezers in talen met het kleinste aantal abonnees ontvangen het tijdschrift een, twee of drie keer per jaar.

De *Liabona* bevat artikelen voor volwassenen, jongeren en kinderen, plus een afzonderlijk gedeelte met onder andere plaatselijk nieuws en artikelen voor leden in een bepaald gebied van de kerk.

De kerkleiders hebben verzocht dat de

inhoud van de *Liabona* zo veel mogelijk overeenkomt met de inhoud van de Engelstalige tijdschriften van de kerk: de *Ensign*, *New Era* en *Friend*. Bij het plannen van de maandelijkse nummers van de *Liabona* wegen de redacteurs onder gebed af welke artikelen de leden over de hele wereld het meest nodig lijken te hebben. De keuze van de artikelen wordt beoordeeld door de algemene autoriteiten die als adviseurs voor de afdeling leerplannen werkzaam zijn.

ONZE DOELGROEP KENNEN

Onze redactiemedewerkers die de artikelen schrijven of bewerken voor volwassenen, jongeren en kinderen houden rekening met de basisverschillen tussen onze lezers. Medewerkers die de artikelen voor kinderen verzorgen, weten dat kinderen tussen de leeftijd van zes en twaalf jaar grote veranderingen doormaken in hun intellectuele vermogens en emotionele ontwikkeling. De redactiemedewerkers weten ook dat dit gebeurt bij opgroeiende tieners. Medewerkers die de artikelen voor volwassenen verzorgen, proberen rekening te houden met de verschillen in leeftijd, levensfasen en huwelijkse staat van de lezers.

In combinatie met de complexiteit om in de behoeften van lezers over de hele wereld te voorzien, kan deze taak overweldigend lijken. Het is uiteraard onmogelijk om in één uitgave aan de behoeften van alle lezers te voldoen. We streven er echter wel naar om gedurende een jaargang nuttig en inspirerend materiaal te publiceren voor al onze lezers in verschillende levensstadia of binnen een bepaalde leeftijdsgroep.

Zeven tot acht maanden vóór het nummer verschijnt: grafisch ontwerpers werken de lay-out en opmaak van artikelen uit; illustrators en fotografen krijgen de opdracht om bepaalde illustraties of foto's te maken.

Grafische vormgeving en productie

Redacteurs van de *Liabona* en *Ensign* bespreken de plaatsing van artikelen in een komende uitgave.

Ontwerpers kiezen een opmaak en illustraties of foto's om de geestelijke beginselen in de artikelen kracht bij te zetten. Hier laat de art-director van de *Liabona* voorgestelde lay-outs zien aan redactiemedewerkers en ontwerpers.

Nadat de grafisch ontwerpers de lay-out van de artikelen hebben vastgesteld, geven ze waar nodig opdracht aan professionele kunstenaars en fotografen om illustraties of foto's te verzorgen.

Alles tot één geheel combineren

Op een willekeurige dag van het jaar zijn medewerkers van de kerkelijke tijdschriften bezig met de voorbereiding van verschillende uitgaven voor de komende maanden. Deze tijdschriften bevinden zich in verschillende stadia — van een vroege planning tot aan het proeflezen of de drukkerij, bijna klaar voor distributie. (De drukkerij van de kerk in Salt Lake City [Utah] verzorgt het drukken van de Engelstalige tijdschriften en de meeste edities van de *Liabona*.) Het schrijven en bewerken van artikelen is ongeveer acht maanden vóór de publicatiedatum van elke uitgave afgerond. In de daaropvolgende drie of vier maanden kunnen zich echter ontwikkelingen voordoen die voor publicatie in de kerkelijke tijdschriften in aanmerking komen. In dat geval kan de redactie een gepland artikel vervangen door een nieuw artikel.

De inhoud van alle kerkelijke tijdschriften wordt in meerdere stadia gecontroleerd. De artikelen worden na de nodige redactie door

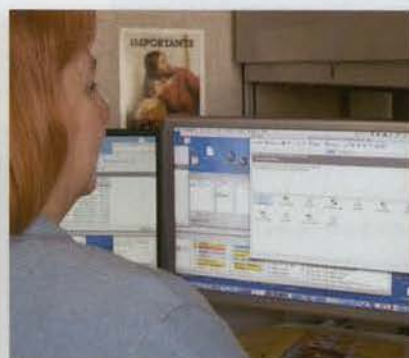
daartoe aangewezen revisoren gecontroleerd, waaronder enkele leden van de Zeventig. Na deze controle gaat de goedgekeurde tekst naar het team grafisch ontwerpers voor de lay-out van de pagina's. Zij kunnen kiezen voor bestaande foto's en illustraties of opdracht geven voor nieuw materiaal. De ontwerpers houden op de pagina's voor de *Liabona* rekening met de extra ruimte die in de verschillende vertalingen van de artikelen nodig kan zijn. Na de ontwerpfasen gaan de pagina's ter controle naar leden van de Zeventig en een of meer leden van het Quorum der Twaalf Apostelen.

In het productieproces van de tijdschriften is ongeveer een maand ingeruimd voor de vertaling van artikelen voor de *Liabona*. De vertalers zijn leden van de kerk die overal ter wereld wonen. De artikelen voor de *Liabona* worden digitaal met de hoofdzetel van de kerk uitgewisseld.

Zes maanden vóór het nummer verschijnt: verscheidene algemene autoriteiten controleren de opgemaakte pagina's met artikelen voor de *Liahona*. Artikelen worden naar vertalers gestuurd.

Zes maanden vóór het nummer verschijnt: digitale versies van de Engelse pagina's voor de *Liahona* gaan naar de afdeling waar ze op het drukken worden voorbereid. Versies in andere talen volgen na voltooiing van de vertaling en lay-out.

Uiterst rechts: medewerkers ontwerp en productie communiceren via e-mail met vertalers over de hele wereld. Rechts: voor de productie van tijdschriften in 51 talen moeten lay-outs voor pagina's worden gemaakt op de computer en proefdrukken in elke taal worden gecontroleerd.

Ontwerpers van de kerkelijke tijdschriften maken digitale lay-outs van pagina's voor elk artikel in het Engels. Medewerkers ontwerp en productie reproduceren deze lay-outs later met de vertaalde tekst.

Een ontwerper voor de kerkelijke tijdschriften heeft doorgaans een universitaire opleiding genoten, heeft diverse jaren ervaring opgedaan in een ontwerpstudio en kan werken met diverse computerprogramma's voor grafische vormgeving en productie.

Twee maanden vóór het nummer verschijnt: het drukken begint. De *Friend*, *New Era* en *Ensign* worden na de *Liahona* gedrukt in de drukkerij van de kerk in Salt Lake City (Utah).

Een tot twee maanden vóór het nummer verschijnt: de *Liahona* wordt in enkele talen gedrukt in de landen waar het tijdschrift wordt verspreid.

De rotatiepers in de drukkerij van de kerk in Salt Lake City kan 8 tot 64 pagina's aan beide zijden van het papier drukken, de gedrukte pagina's snijden en vouwen tot 'katernen' (grote gedrukte vellen met meerdere pagina's die na het vouwen afzonderlijke bladzijden vormen). De rotatiepers drukt circa 30.000 exemplaren per uur. Van maandag tot en met zaterdag wordt in ploegen van steeds vier personen continu met de pers gewerkt.

Deze drukpersmedewerker controleert een uitgevouwen katern van 16 pagina's op een goed 'register' (of de drukplaten correct zijn uitgelijnd) en de juiste kleuren. De pers drukt alle kleuren in de tijdschriften door een combinatie van slechts vier kleuren: cyaan, magenta, geel en zwart.

De rotatiepers bedrukt rollen papier van 1.270 kilogram met circa 24.380 meter (24 kilometer) papier. Voor het drukken van de *Ensign* van juni 2008 zijn 105 rollen papier gebruikt — circa 2560 kilometer. Het papier dat u ziet, gaat bij het verlaten van de pers door een droger. Het papier ziet er wazig uit omdat het zo snel beweegt.

Een drukpersmedewerker op de drukkerij van de kerk heeft gewoonlijk minimaal vijf jaar ervaring en heeft een speciale cursus op grafisch gebied van een half jaar tot een jaar doorlopen.

Talen waarin de *Liahona* verschijnt (2008)

Albanees	Frans	Litouws	Sloveens
Armeens	Grieks	Malagasi	Spaans
Bislama	Haitiaans	Marshallse	Tagalog
Bulgaars	Hindi	Mongools	Tahitiaans
Cambodjaans	Hongaars	Nederlands	Tamil
Cebuano	IJslands	Noors	Telugu
Chinees	Indonesisch	Oekraïens	Thai
Deens	Italiaans	Pools	Tongaans
Duits	Japans	Portugees	Tsjechisch
Engels	Kiribati	Roemeens	Urdu
Ests	Koreaanse	Russisch	Vietnamees
Fiji	Kroatisch	Samoaans	Zweeds
Fins	Lets	Singalees	

Een tot twee maanden vóór het nummer verschijnt: het drukken, verpakken en verzenden van de tijdschriften begint. De tijdschriften worden het eerst verstuurd naar gebieden die het verst van Salt Lake City verwijderd zijn. In vele landen worden ze via het postsysteem ter plaatse bij de abonnees bezorgd. In andere landen vindt distributie plaats via de wijken en gemeenten.

Drukken en verspreiden

Gedrukte katernen gaan door een machine die ze in de juiste volgorde plaatst, de omslag toevoegt en vervolgens alles tot één geheel niet. Elk exemplaar wordt daarna nog ontdaan van overtollig papier.

Tijdschriften die klaar zijn, worden verpakt en gaan naar het centrale distributiecentrum van de kerk in Salt Lake City voor verdere verzending of transport.

In het magazijn waar ook ander gedrukt materiaal wordt opgeslagen, inspecteert een medewerker de verpakte tijdschriften voor transport.

De tijdschriften verspreiden

De proefdrukken van de pagina's, met tekst en opmaak, worden eerst nog door proeflezers gecontroleerd. Daarna worden de pagina's digitaal aangeleverd bij de drukkerij van de kerk: vijf maanden vóór de verschijningsdatum voor de Engelse *Liabona*, twee maanden voor de andere talen van de *Liabona* en twee maanden voor de *Ensign*, *New Era* en *Friend*. De nieuwsgedeelten van de *Liabona* gaan circa twee maanden vóór het nummer verschijnt naar de drukker. Voor de *Ensign* is dat ongeveer één maand.

De gedrukte tijdschriften worden gebundeld en naar gebieden buiten de Verenigde Staten getransporteerd voor verdere verspreiding via diverse kanalen, waaronder de plaatselijke postsystemen. In de Verenigde Staten vindt de verspreiding plaats via USPS (United

States Postal Service). De tijdschriften worden het eerst naar de verder gelegen gebieden verstuurd en het laatst naar de lezers in Utah. De tijdschriften zouden volgens plan vóór de eerste zondag van de desbetreffende maand in de bus moeten vallen, maar dit kan variëren.

We hopen dat de inhoud van dit tijdschrift bijdraagt aan uw geestelijke groei. De artikelen gaan over onderwerpen op het gebied van gezondheid, financiën en andere zaken waarmee we in dit leven te maken hebben. Maar ze zijn vooral bedoeld om u geestelijk te versterken.

We horen graag uw reacties op de artikelen die u leest (zie ons adres hiernaast). We horen ook graag uw ideeën over hoe we nog beter in uw geestelijke behoeften kunnen voorzien. Alles wat we kunnen leren om lezers beter van dienst te zijn, komt u én ons ten goede. ■

UW ARTIKEL EN BIJDAGEN

Leden vragen zich vaak af hoe ze kunnen bijdragen aan de kerkelijke tijdschriften. U kunt ons manuscripten over nagenoeg elk onderwerp sturen, maar zult wel hebben opgemerkt dat artikelen met uitleg over leerstellingen of de Schriften doorgaans van algemene autoriteiten afkomstig zijn.

Verhalen over uw eigen geestelijke inzichten of ervaringen zijn vaak de beste manier om bij te dragen. Dergelijke persoonlijke bijdragen stralen authenticiteit en echtheid uit. Vergeet niet dat uw inzendingen in principe lezers in vele landen en culturen moet aanspreken.

Neem gerust contact met ons op met de vraag of we in een artikel geïnteresseerd zijn voordat u het schrijft. Zo kunnen we u laten weten of het onderwerp aansluit bij de plannen van de redactie van de tijdschriften. Het postadres voor de kerkelijke tijdschriften is *Liahona* (of *Ensign* of *New Era* of *Friend*), 50 E. North Temple St., Rm. 2420, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA. Het e-mailadres is de naam van het tijdschrift gevolgd door @ldschurch.org, bijvoorbeeld liahona@ldschurch.org.

Samaritaan met een schroevendraaier

Heidi Bartle

Ik was bezig mijn spullen te pakken na een les aan de jongevrouwen en mijn man, Garry, stond achter in het lokaal met ons eenjarige zoontje op zijn arm. Onze zoon van drie, Zach, glipte langs ons heen naar de drukke gang en liep achter iemand aan naar de buitendeur. Mijn man en ik dachten van elkaar dat we Zach bij ons hadden, dus merkten we pas na een paar minuten dat hij verdwenen was.

Net toen we ontdekten dat hij weg was, verscheen Zach aan het einde van de gang. Maar er was iets mis. Zijn wangen waren rood, tranen rolden over zijn wangen en hij hield zijn rechterhand stevig vast. Onze bisschop, die hem onze kant op loodste, keek bezorgd. Plotseling kreeg ik een schuldgevoel. Mijn zoon had zich bezeerd en ik was er niet bij om hem te helpen.

De bisschop had Zach horen schreeuwen en was hem te hulp gesneld. Hij zag meteen dat Zach lelijk in de knel zat, maar zag geen directe oplossing. Zijn vingers zaten klem tussen de zware buitendeur en de deurpost. De deur openen of sluiten werkte alleen maar averechts. Het zwaaien van de deur knelde zijn vingers nog meer af en trok aan zijn hand, wat veel pijn veroorzaakte.

Terwijl de bisschop en een echtpaar uit de wijk koortsachtig zochten naar een manier om de vingers van Zach te bevrijden, zag een broeder uit een andere wijk die ook in ons gebouw bijeenkwam wat er gaande was. Hij haalde een schroevendraaier uit zijn zak en stak deze tussen de deur en de deurpost. Met de schroevendraaier als hefboom maakte hij de ruimte breed genoeg om Zach te bevrijden.

Iedereen slaakte een zucht van verlichting. De broeder vertelde dat hij thuis bij zijn voorbereiding op de kerkdienst die zondagochtend de vreemde ingeving kreeg om een schroevendraaier mee te nemen naar de kerk. Dat gevoel was zo sterk en duidelijk dat hij het stuk gereedschap in zijn broekzak stopte.

Deze vriendelijke daad van dienstbetoon als gevolg van hemelse inspiratie heeft me diep geraakt en vulde

De broeder vertelde dat hij thuis bij zijn voorbereiding op de kerkdienst die zondagochtend de vreemde ingeving kreeg om een schroevendraaier mee te nemen naar de kerk.

mijn hart met dankbaarheid. Onze hemelse Vader waakte over mijn driejarige zoon en gaf een goede broeder in om te handelen. ■

In de schaduw van zijn vleugels

Paul B. Hatch

Ik had na de nodige lessen en enkele uren solovliegen net mijn basisvlieg brevet gehaald in Phoenix (Arizona) en ging mijn eerste solovlucht maken boven de staat. Dit hield een route in van twee uur vanaf Phoenix naar Tucson en weer terug naar Phoenix.

Ik keek er reikhalzend naar uit om alleen te vliegen, drieduizend meter boven de aarde, en te genieten van het uitzicht op de wolken, de bergen, de valleien en de woestijn. Ik wuifde mijn onervarenheid en

eventuele gevaren weg.

Ik keek naar het weerbericht, diende mijn vluchtschema in en zorgde voor een radio, kompas en basisvlieginstrumenten. In dit stadium van mijn vliegopleiding was ik nog niet getraind in het gebruik van geavanceerde instrumenten. Maar het oudere toestel waarin ik zou vliegen had toch geen geavanceerde instrumenten aan boord waarmee een piloot kon vliegen zonder zichtbare herkenningspunten.

Ik was ietwat gespannen toen ik in mijn eentje opsteeg in mijn kleine, gele eendekker met maar één motor. De vlucht van Phoenix naar Tucson verliep echter uitstekend en ik voelde me in de wolken.

Met nog maar 190 kilometer te gaan en blakend van zelfvertrouwen

vertrok ik laat in de middag van Tucson terug naar Phoenix. Maar ik was nog maar goed en wel in de lucht toen ik merkte dat ik de vlieghoogte door een krachtige wind met moeite onder controle kon houden. Een plotselinge stofstorm ontnam me ook nog eens het zicht. Ik werd heen en weer geslingerd en was de controle kwijt. Ik raakte ook mijn gevoel voor richting en kalmte volledig kwijt, in de wetenschap dat ik gevaarlijk dicht in de buurt van de bergkam Catalina was.

In paniek moest ik aan mijn leven denken. Ik was verloofd en zou de volgende maand in de Mesatempel (Arizona) trouwen. Ik had een eervolle zending volbracht. Ik had altijd geprobeerd de geboden te onderhouden en te luisteren naar de ingevingen

van de Heilige Geest. Ik had nu meer dan ooit goddelijke leiding nodig. Bijna in wanhoop deed ik een stil gebed. De Geest fluisterde me direct in: 'Vertrouw op je radio, je kompas en je instrumentenpaneel en zorg dat je hoogte verliest.'

Ik liet het toestel snel een meter of honderd zakken. Het zicht was nog steeds niet best, maar onder mij zag ik een snelweg en spoorrails. Met behulp van de instrumenten en visuele oriëntatiepunten wist ik uiteindelijk op het vliegveld in Phoenix te landen, na een schokkende belevenis van twee uur.

Ik zal altijd dankbaar zijn voor de ingevingen van de Heilige Geest en de belofte in Psalmen: 'in de schaduw van uw vleugelen zal ik schuilen' (Psalmen 57:2). ■

De Geest fluisterde me direct in: 'Vertrouw op je radio, je kompas en je instrumentenpaneel en zorg dat je hoogte verliest.'

Het penningske van de muchacho

Natalie Ross

Mijn zendingscollega en ik waren aan het overleggen waar we langs de deuren zouden gaan toen we een vrouw een huis zagen binnengaan. We hadden het sterke vermoeden dat ze thuis kwam om de lunch klaar te maken omdat alles in de buitenwijken van Buenos Aires (Argentinië) al dicht ging voor de siësta. Voordat ik het wist onderwees mijn collega haar al in een evangeliebeginsel en getuigde ik van de waarheid ervan. Narda genoot van onze boodschap en nodigde ons uit om de volgende week terug te komen.

Toen we bij Narda's huis aankwamen, zaten haar vijf kinderen rond de tafel op ons te wachten. Geen van beide ouders had een volledige baan

en met pijn in ons hart beseften we dat ze nauwelijks genoeg hadden om in leven te blijven. Hun nederige woning had geen vloer of stromend water en de muren waren gemaakt van planken die losjes aan elkaar waren getimmerd. De enige warmte kwam uit een klein eenpitsfornuis.

Het gezin leefde dan wel in armoedige omstandigheden, ze waren rijk in hun verlangen om meer te leren over God. Narda las graag in de Bijbel en wilde haar kinderen ook een dergelijk fundament geven. Vooral de twaalfjarige Cristian genoot van de zendelingenlessen. Hij las gretig de eerste paar boeken in het exemplaar van het Boek van Mormon dat we bij het gezin hadden achtergelaten. De echtgenoot van Narda was ook belangstellend, maar was verlegen en luisterde mee vanuit de slaapkamer.

Gezien hun financiële situatie aarzelden we om ze te vertellen over tienden en vastengaven. We wilden eerst zorgen dat ze een sterk getuigenis hadden van Jezus Christus en de herstelling voordat we

beginselen zouden behandelen waarvoor meer geloof nodig was. Maar omdat de oudste kinderen al in het Boek van Mormon aan het lezen waren en naar de kerk gingen, hadden ze vragen die we moesten beantwoorden.

'Zuster', zei Cristian, 'in de kerk en in het Boek van Mormon heeft iedereen het over vasten. Wat houdt vasten in?' We leerden het gezin over het belang van vasten en gaven ons getuigenis ervan, met een gebed in ons hart dat ze dit gebod zouden aanvaarden.

Cristian maakte ons later deelgenoot van zijn getuigenis: 'Mijn moeder gaf me laatst wat geld om snoep te kopen. Onderweg naar de winkel moest ik aan jullie les over vasten denken en wilde ik het uitproberen. Maar ik had maar twintig centavo's. Ik besloot toch om te gaan vasten en die twintig centavo's als vastengave te gebruiken.'

Narda ontmoedigde Cristian om een dergelijk klein bedrag als bijdrage te geven, maar hij was vastbesloten. Hij wilde *alle* geboden van God naleven en geven wat hij kon. Enkele weken later werden hij en twee andere kinderen uit het gezin gedoopt. Zijn ouders zijn het jaar daarop lid van de kerk geworden.

Als ik eens denk dat ik niet genoeg geld heb om vastengaven te

Als ik eens denk dat ik niet genoeg geld heb om vastengaven te betalen, denk ik aan Cristian en zijn getrouwheid. Dan beseft ik dat ik meer dan genoeg heb om te geven.

betalen, denk ik aan Cristian en zijn getrouwheid. Dan beseft ik dat ik meer dan genoeg heb om te geven. Zijn offerande doet me denken aan

het penningske van de weduwe (zie Marcus 12:42-44). Het was misschien niet veel, maar Cristian gaf omdat hij God waarlijk liefhad en wilde gehoorzamen. ■

Heeft Jezus Amerika werkelijk bezocht?

Carlos René Romero

In 1960 kwam ik een jongeman tegen op een feestje die zei dat Jezus Christus na zijn opstanding in Amerika was geweest. Ik vond het idee onvoorstelbaar en wilde er meer van weten. Ik begon te zoeken in bibliotheken en deed navraag bij de verschillende godsdienstige groepen in mijn woonplaats, San Miguel (El Salvador).

Na bijna drie jaar zoeken had ik nog niets gevonden. Toen ik verschillende religieuze leiders vertelde dat ik had gehoord dat Christus Amerika had bezocht, zeiden ze dat ik misleid was. Omdat mijn zoektocht niets had opgeleverd, begon ik uiteindelijk te geloven dat ze gelijk hadden.

Op een dag kwamen twee zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen bij mij aan de deur en zeiden dat ze een belangrijke boodschap voor mijn gezin hadden. Ik moest direct aan mijn eerdere onderzoek denken en vroeg hen: 'Weten jullie of Jezus Christus Amerika heeft bezocht?'

Een van de jongemannen zei: 'Daar getuigen wij van.'

Op dat moment voelde ik een

grote opwinding in mijn hart en mijn verstand en ik vroeg: 'Hoe weet je dat?'

Hij pakte een boek uit zijn tas en zei: 'We weten dat Christus hier is geweest vanwege dit boek, het Boek van Mormon.'

Wat de zendingen mij in de eerste zendingenles vertelden, verontrustte me. Ik trok het verhaal dat de profeet Joseph Smith de Vader en de Zoon had gezien in twijfel. Het Boek van Mormon intrigeerde me echter, en de zendingen bleven me de lessen geven.

Op een middag vroegen de zendingen me: 'Heb je gebeden om te weten of het waar is wat we je vertellen?'

Ik zei dat ik dat wel had gedaan maar geen antwoord had gekregen.

'Je moet met een eerlijke bedoeling bidden', zeiden ze.

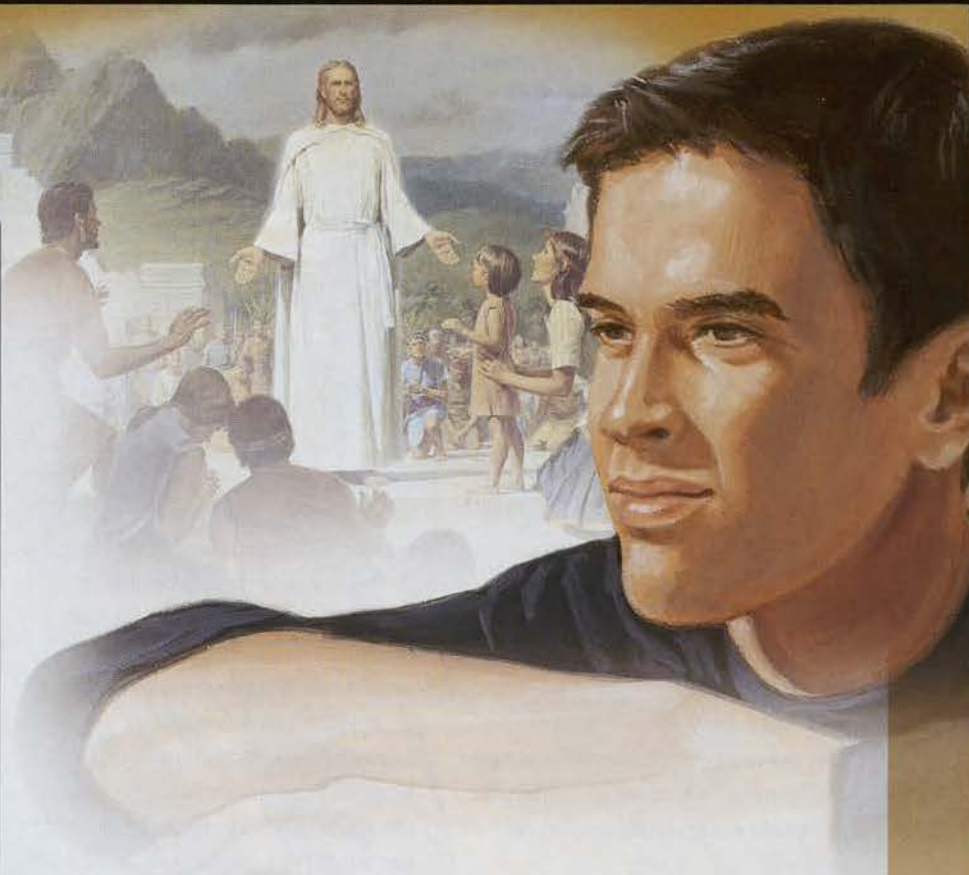
Ik had al meerdere avonden in het Boek van Mormon gelezen en geloofde in de verschijning van Jezus Christus aan de Nephieten.

Toch was ik niet overtuigd van het visioen van Joseph Smith. Mijn innerlijke strijd was vreselijk.

Op een avond ging ik alleen op mijn knieën en stortte ik mijn hart voor God uit. Ik vertelde Hem dat ik wilde weten of Hij zich echt had geopenbaard aan Joseph Smith. Als dat zo was, beloofde ik Hem dat ik gedoopt zou worden in de kerk en Hem mijn verdere leven zou dienen.

Toen ik de volgende ochtend vroeg opstond, kwam het antwoord tot mij via de Heilige Geest. Mijn verstand werd verlicht en ik voelde vrede in mijn hart. Vanaf dat moment had ik geen enkele twijfel meer dat Joseph Smith waarlijk een profeet van God was, dat het Boek van Mormon eveneens een testament is aangaande Jezus Christus en dat Jezus Christus onze Heiland en Verlosser is.

Ik weet dat Christus in Amerika is geweest na zijn opstanding. Mijn ziel verheugt zich in deze heerlijke zekerheid, die door de macht van de Heilige Geest tot mij is gekomen. ■

De beste beslissing

In december 2005 kregen mijn vrouw en ik in Colombia bezoek van enkele familieleden die lid zijn van de kerk. Voordat ze weer naar huis gingen, gaf mijn oom me twee prachtige geschenken — een tripelcombinatie en enkele oude nummers van de *Liahona*.

Ik begon te lezen in de uitgave van november 2004, waarin de toespraken van de oktoberconferentie stonden. Ik las 'De staat van de kerk' door president Gordon B. Hinckley en 'Profeten, zieners en openbaarders' door ouderling Jeffrey R. Holland. De getuigenissen van deze geweldige mannen brachten me ertoe het Boek van Mormon en de Bijbel te lezen.

Het resultaat is het mooiste wat ons ooit is overkomen. Mijn vrouw en ik hebben de beste beslissing van ons leven genomen — we lieten ons dopen en zijn lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen geworden.

Edgar Henry Muñoz Porras, Colombia

De grond voorbereiden

Ik wil graag mijn diepe dankbaarheid uiten voor het tijdschrift de *Liahona*. Mijn getuigenis is enorm versterkt door elke uitgave aandachtig te lezen. De Heilige Geest heeft de waarheid van de artikelen vaak aan

mij bevestigd en mij met dankbaarheid vervuld.

Door deze geestelijke ervaringen wil ik anderen graag deelgenoot maken van de boodschappen in de tijdschriften. Zo heb ik mijn neef een abonnement cadeau gedaan. Hij vertelde me dat hij dol is op het tijdschrift en er altijd in leest. Ik hoop dat hij gaat begrijpen hoe belangrijk het is om verbonden te sluiten en na te leven.

Ik stuur ook exemplaren van de *Liahona* naar een vriendin en leerkracht in een ander land. Zij vertelde me dat ze het tijdschrift fijn vindt en het wil blijven ontvangen. Zo bereid ik de grond voor bij haar, zodat ze op zekere dag het herstellende evangelie zal horen en aannemen.

Penélope B. Woodward, Texas (VS)

De geest van de conferentie

Wanneer ik het conferentienummer van de *Liahona* binnen heb, kijk ik altijd naar de foto's op elke bladzijde. Ik geniet van de gezichten van de mensen en alle verschillende

taferelen van de conferentie. Ze helpen me de geest te voelen die tijdens de conferentie overal in de wereld heerst. Alle kinderen van onze hemelse Vader zijn prachtig! Deze uitgave fleurde mijn dag altijd op. Dank u wel voor uw werk achter de schermen — dank u wel voor de *Liahona*.

Jung Yeji, Korea

Eerlijke Elias

Ik wil u graag laten weten dat we de *Liahona* enorm waarderen. Mijn zoon, Elias (die toen twee jaar oud was), was helemaal weg van het verhaal 'Eerlijke Morgan' in de uitgave van maart 2007. Ik heb het hem vaak voorgelezen. Hij kon het verhaal zelfs helemaal navertellen.

Ik zou het op prijs stellen als u dergelijke korte verhalen blijft publiceren.

Zelf lees ik de *Liahona* van begin tot eind door en geniet van het nieuws, de artikelen en de ideeën die erin staan. Ik wil u graag bedanken voor dit

geestelijke voedsel.

Sonja Görgen, Duitsland

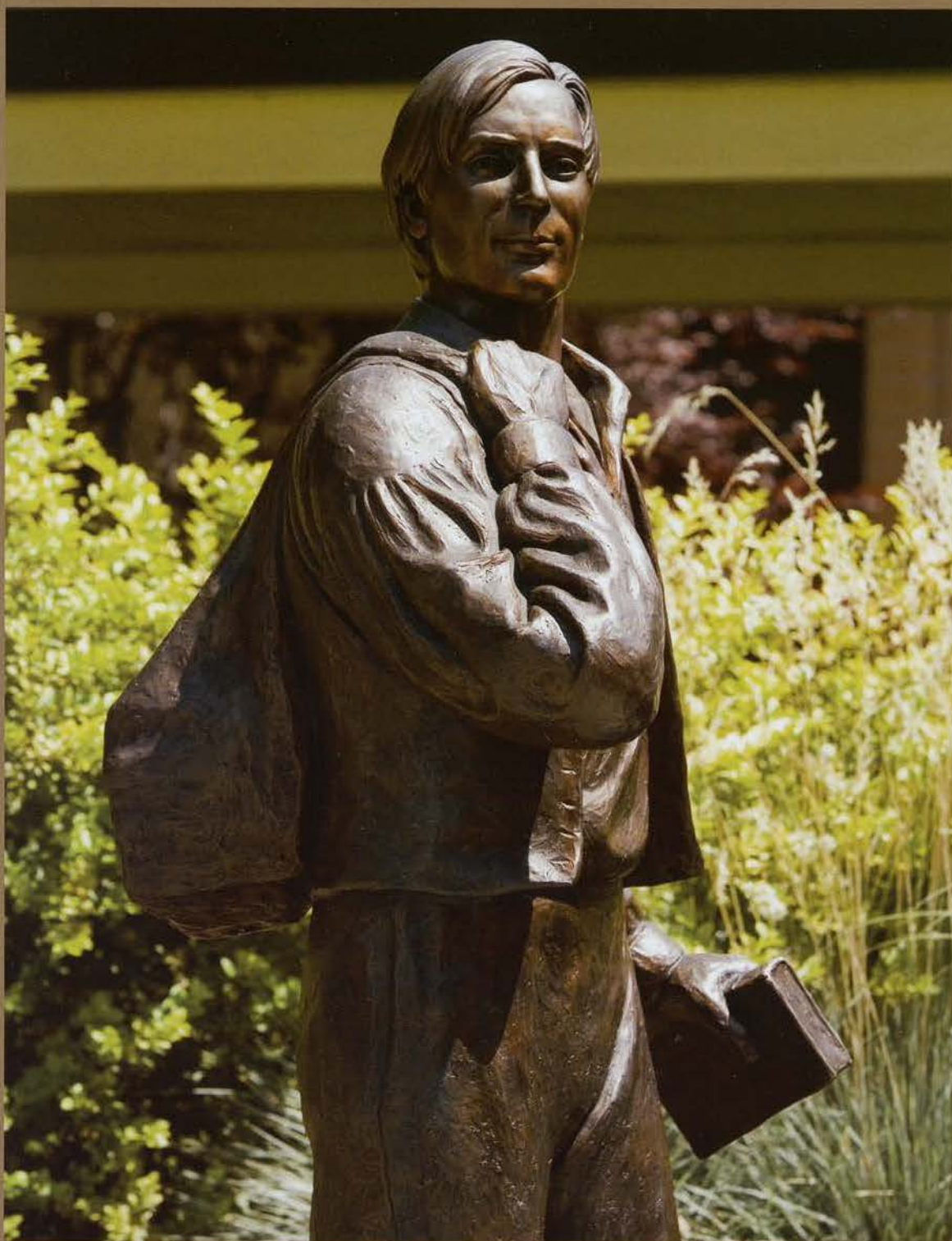
E-mail uw opmerkingen naar liahona@ldschurch.org of stuur ze naar:

Liahona, Comment

50 E. North Temple St., Rm. 2420

Salt Lake City, UT 84150-3220, USA

Brieven kunnen om redenen van lengte of duidelijkheid geredigeerd worden.

Dee Jay Bowden, bronzen beeld van Samuel H. Smith.

Samuel H. Smith, een getrouwe broer van Joseph en Hyrum Smith, was een van de eerste zendelingen in de kerk. Vanaf het voorjaar in 1830 tot en met december 1833 heeft Samuel ruim 6400 kilometer te voet afgelegd en gaf hij exemplaren van het Boek van Mormon uit zijn rugzak weg. Op 13 maart 2008 is het tweehonderd jaar geleden dat Samuel werd geboren.

Hebt u zich weleens afgevraagd hoe de Liabona tot stand komt? Kijk eens naar het tijdschrift dat u in handen hebt — bent u dan ook benieuwd wat en wie er allemaal bij komen kijken? Doe mee aan een rondleiding waarin u ziet hoe deze publicaties tot stand komen. Zie 'In de maak: kerkelijke tijdschriften', p. 38.